

MATAI

Bankoko na Yesu

1 Mokanda na bankoko na Yesu Masiya Mwana na Dawidi, mwana na Abalayama. 2 Abalayama abotaki Yisaka. Yisaka abotaki Yakobo. Yakobo abotaki Yuda na bandeko na ye. 3 Na Tamala Yuda abotaki Pelese na Jela. Pelese abotaki Eselome. Eselome abotaki Lama. 4 Lama abotaki Aminadaba. Aminadaba abotaki Nasona. Nasona abotaki Salama. 5 Na Laaba Salama abotaki Boaja. Na Luta Boaja abotaki Obede. Obede abotaki Yisai. 6 Yisai abotaki Dawidi mokonji.

Na oyo ajalaki mwasi na Ulia Dawidi abotaki Solomo. 7 Solomo abotaki Liabama. Liabama abotaki Abia. Abia abotaki Asa. 8 Asa abotaki Yosafata. Yosafata abotaki Yolama. Yolama abotaki Ujia. 9 Ujia abotaki Yotama. Yotama abotaki Aaja. Aaja abotaki Ijikia. 10 Ijikia abotaki Manase. Manase abotaki Amona. Amona abotaki Yosia. 11 Yosia abotaki Yikonya na bandeko na ye na mikolo na ekendeli na Babelo.

12 Na nsima na ekendeli na Babelo Yikonya abotaki Salatiele. Salatiele abotaki Julubabelo. 13 Julubabelo abotaki Abiudu. Abiudu abotaki Eliakima. Eliakima abotaki Ajolo. 14 Ajolo abotaki Sadoka. Sadoka abotaki Akimi. Akimi abotaki Eliuda. 15 Eliuda abotaki Elajala. Elajala abotaki Matana. Matana abotaki Yakobo. 16 Yakobo abotaki Yosefe mobali na Malia, ye abotaki Yesu oyo abiangami Masiya.

17 Bongo mabota yoso malongwi na Abalayama kino Dawidi jomi-na-minei; longwa na Dawidi kino ekendeli na Babelo mabota jomi-na-minei; longwa na ekendeli na Babelo kino Masiya mabota jomi-na-minei.

Kobotama na Yesu

18 Kobotama na Yesu Masiya ejalaki boye. Esilaki Malia mama na ye kobandama na Yosefe, naino ebalanaki bango te,

akutamaki na jemi mpo na Molimo Mosanto. 19 Yosefe mobali na ye ajalaki moto na sembo, alingaki komonisa ye nsoni na miso na bato te, nde akanaki kolongola ye na nkuku. 20 Nde ejalaki ye kobanjabanja makambo oyo, mwanje na Yawe amononaki na ye na liloto, alobaki ete: Yosefe mwana na Dawidi, banga kokamata Malia mwasi na yo te, mpo ete yango esili koya kati na ye euti na Molimo Mosanto. 21 Akobota mwana mobali, mpe okobianga nkombo na ye Yesu, mpamba te akobikisa bato na ye na masumu na bango. 22 Likambo oyo mobimba ebimaki boye na ntina ete liloba na Yawe lilobamaki na monoko na Mosakoli ékoka ete,

23 Ndumba akojua jemi, akobota mwana mobali,
Bakobianga nkombo na ye Imanwele
(ntina na yango ete, Njambe na biso elongo). 24 Wana esilaki Yosefe kolongwa na mpongi, asalaki lokola mwanje na Yawe apesaki ye monoko, akamataki mwasi na ye, nde alalaki na ye te kino esilaki ye kobota mwana, mpe abiangaki nkombo na mwana, Yesu.

Bato na Mayele bayei

2 Wana esilaki Yesu kobotama kuna na Beteleme na Yuda na mikolo na mokonji Elode, bato na mayele balongwaki na mikili na ebimelo na ntango, bakomaki na Yelusaleme, 2 balobaki ete: Wapi oyo abotami Mokonji na Bayuda, mpo te tosili komona moto na ye epai na ebimelo na ntango, mpe tosili koya kokumbarna liboso na ye. 3 Esilaki mokonji Elode koyoka bongo, motema na ye etombokaki, na mitema na bato yoso na Yelusaleme na ye elongo; 4 ayanganisaki Mikolo-na-Banganga na Bakomeli na bato, atunaki bango soko Masiya akobotama wapi. 5 Bango balobaki na ye ete: Na Beteleme na Yuda, mpo te esili kokomama na Mosakoli boye ete,

6 Yo Beteleme na mokili na Yuda ojali mokemoke na kati na mikolo na Yuda te, mpamba te kati na yo Mokolo-na-Mokili akobima oyo akobatela bato na ngai Yisalaele.

7 Na nsima Elode abiangaki bato na mayele na nkuku, atunanaki na bango elaka na komonana na moto, 8 atindaki bango na Beteleme, alobaki ete: Bókende koluka na moi na moi na mwana yango, mpe esili bino kojua ye, bósoola ngai, bango ngai mpe nakoya kokumbamela ye. 9 Esili bango

koyoka monōkō na mokonji, bakendaki, mpe mōtō momonaki bango kuna na epai na ebimelo na ntango ekendaki liboso na bango kino eyaki yango kotelema likolo na esika ejalaki mwana. 10 Nde emonaki bango mōtō yango, basepelaki na esengō monene mingi mpenja, 11 bakotaki na ndako, bamonaki mwana na Malia mama na ye, bakweaki, bakumba-melaki ye, bakangolaki sanduku na bango, bakabelaki ye makabo, wōčō na mpaka-na-malasi na mola. 12 Nde bajuaki monōkō kati na lilitō ete bájonga na mboka na Elode tē, bongo bakendaki na mokili na bango na njela mosusu.

Kokima na Ejipito

13 Esilaki bato na mayele kojonga na mboka, mwanje na Yawe amonanaki na Yosefe na lilitō, alobaki ete: Longwa awa, kamata mwana na mama na ye, kima kuna na Ejipito, jalaka wana kino ekoloba ngai na yo; mpamba tē Elode alingi koluka mwana mpo na koboma ye. 14 Ye mpe alongwaki, akamataki mwana na mama na ye na butu, akendaki kuna na Ejipito, 15 afandaki wana kino kufa na Elode, ete liloba na Yawe na monōkō na Mosakoli ékoka ete, Nabiangaki mwana na ngai kuna na Ejipito.

16 Na nsima Elode amonaki ete bato na mayele bapengōli ye, angalaki mingi, atindaki koboma bana mibali yōčō kuna na Beteleme mpe na epai yango yōčō, baoyo bakomaki mbula mibale, pelamōkō na elaka etunaki ye na bato na mayele. 17 Na ntango yango likambo lilobamaki na monōkō na Mosakoli Yiliimia ekokaki ete,

18 Mongongo eyokani kati na Lama, kolela na mawa mingi,

Laele ajali kolela bana na ye, alingi kobondama tē, mpo ete bajali tē.

19 Esilaki Elode kokufa, mwanje na Yawe amonanaki na Yosefe na lilitō kuna na Ejipito, 20 alobaki ete: Longwa awa, kamata mwana na mama na ye, kende kuna na mokili na Yisalaele; mpo bango balukaki bomoi na mwana basili kokufa. 21 Ye mpe alongwaki akamataki mwana na mama na ye, akendaki kuna na mokili na Yisalaele. 22 Nde ayokaki ete Alukelao akitani na tata na ye Elode na bokonji na Yuda, bongo abangaki kokende wana. Nde esili ye kolakama na lilitō akendaki na ndambo na Galilai, 23 afandaki

na mboka ebiangami Nasala, ete yango elobami na monoko na Mosakoli ékoka ete,

Akobiangama moto na Nassala.

Mosala na Yoane Mobatisi

3 Na mikolo yango Yoane Mobatisi ayaki kosakolaka na lisobe na Yuda ete: 2 Bóbongola mitema! mpo ete Bokonji-na-Likolo esili kobelema. 3 Ye moto oyo alobamaki na monoko na Mosakoli Yisaya ete,

Mongongo na mongangi kati na lisobe:

Bóbongisa balabala na Yawe,

Bósembola njela na ye.

4 Ye Yoane ajalaki na elamba na ye na nkunja na kamela, mpe nkamba na loposo na nyama na loketo na ye. Bilei na ye bijalaki mayoyo mpe njoi-na-elangi na jamba. 5 Na mikolo yango babimaki mboka na ye, bato na Yelusaleme, na bato na Yuda yoso, na bato na ndambo yoso na bipai na Yaladene, 6 mpe bajalaki kobatisama na ye na ebale Yaladene koyambolaka masumu na bango. 7 Nde emonaki ye ebele na Bafalisai na Basadukai koya na libatisa, alobaki na bango ete: 8 libota na nyoka! ñani akebisi bino kokima nkele elingi koya? 8 Na bongo bóbota mbuma ibongi na kobongwa na motema, bókanisa kolobana na bino te ete, 9 Tojali na tata na biso Abalayama, mpo ete najali koloba na bino ete Njambe akoki kotemisela Abalayama bana na mabanga oyo. 10 Kasi naino soka esili kotiamna na ntina na njete, na boye njete yoso ikobotaka mbuma malamu te ejali kokatama mpe kobwakama na moto. 11 Na sojo ngai najali kobatisa bino kati na mai mpo na kobongwa na mitema, nde oyo akoya na nsima na ngai aleki ngai na guya, nabongi komema sapato na ye te. Ye akobatisa bino na Molimo Mosanto mpe na moto. 12 Epupeli na ye ejali na loboko na ye mpe akopetola etutelo na ye mpeto; akoyanganisa masango na ye na ebombelo, nde akotumba matiti na moto mokojimana te.

Kobatisama na Yesu

13 Na ntango yango Yesu alongwaki na Galilai, akomaki mboka na Yoane kuna na Yaladene kobatisama na ye. 14 Ye nde ajalaki kopekisa ye ete: Ngai najali na bosenga na kobatisama na yo ñyo mpe óya na ngai? 15 Kasi Yesu

ajongisaki monoko na ye ete: Tika ete ejala bongo sasaipi, mpeamba te ekoki na biso bongo kokokisa boyengebene yoso. Na nsima apesaki ye njela. 16 Esili Yesu kobatisama, abimaki noki na mai, mpe Likolo ejipwaki, amonaki Molimo na Njambe kokita lokola ebenga koya likolo na ye. 17 Mongongo mpe ebimaki na Likolo ete: Oyo Mwana na ngai Molingami, nasepeli ye mingi.

Komekama na Yesu

4 Na nsima Yesu akambamaki na Molimo kuna na lisobe mpo na komekama na Satana. 2 Esili ye kokila bilei mikolo ntuku-minei butu na moi, na nsima ayokaki njala. 3 Momeki ayaki mboka na ye, alobaki ete: Soko ojali Mwana-na Njambe, loba ete mabanga oyo mábongwana kwanga. 4 Ye nde ajongisaki monoko na ye ete: Esili kokomama boye ete,

Moto akojala na bomoi bobele mpo na kwanga te,

Kasi mpo na liloba na liloba likobimaka na monoko na Njambe.

5 Na nsima Satana akambaki ye na Mboka-na-Bule, atemisaki ye na nsonge na Tempelo, 6 alobaki na ye ete: Soko ojali Mwana-na-Njambe, bwaka njoto na yo na nse, mpo ete esili kokomama ete, Akolaka banje na ye na ntina na yo, bakotombola yo na maboko na bango ete ótuta litambe na yo na libanga te. 7 Yesu aloba na ye ete: Esili kokomama lisusu ete,

Ómeka Yawe Njambe na yo te.

8 Lisusu Satana akambaki ye na ngomba molai mingi mpe atalisaki ye makonji na nse yoso na nkembo na yango lokola, 9 alobaki na ye ete: Soko okokwea kokumbamela ngai, nakopesa yo biloko oyo yoso. 10 Yesu alobaki na ye ete: Longwa na yo Satana! mpo ete esili kokomama ete,

Ókumbamela Yawe Njambe na yo,

Ótosa bobele ye.

11 Na nsima Satana atikaki ye, mpe banje na Likolo bayaki, basungaki ye.

12 Esili Yesu koyoka ete Yoane akangami, alongwaki wana, akendaki kuna na Galilai. 13 Alongwaki na Nasala, akendaki kofanda na Kapalanauma penepene na libeke, na ndelo na mikili na Jebuluna na Nafatali; 14 ete yango elobamaki na monoko na Mosakoli Yisaya ékoka ete,

15 Na mokili na Jebuluna, na mokili na Nafatali,
 Na njela na libongo, na ngambo na Yaladene,
 Na Galilai na Bapakanano,—
 16 Bato bafandaki kati na molili basili komona moi
 monene; Mpo na bango bafandaki kati na mokili na molili na
 kufa,
 Moi ebimeli bango.

Yesu abandi Mosala

17 Longwa na ntango yango Yesu abandaki kosakola ete:
 Bóbongola mitema! mpo ete Bokonji-na-Likolo esili kobelema.
 18 Yesu ajalaki kotambola na libongo na libeke na Galalai,
 amonaki bandeko mibale,— Simona oyo abiangamaki Petelo,
 na Andalea ndeko na ye. Bajalaki kobwaka moluba kati
 na mai; mpo ete bajalaki baluki na mbisi. 19 Alobaki na
 bango ete: Bóyaka nsima na ngai mpe nakojalisa bino baluki
 na bato. 20 Nokinoki batikaki maluba kobila ye. 21 Alo-
 ngwaki wana, amonaki bandeko mibale mosusu,— Yakobo
 mwana na Jebedai, na Yoane ndeko na ye. Bajalaki na
 Jebedai tata na bango kati na ebei kobongisa maluba na
 bango; abiangaki bango mpe. 22 Nokinoki batikaki ebei,
 na tata na bango lokola, kobila ye.
 23 Yesu atambolaki kati na Galilai mobimba, kolakisaka
 kati na Biyanganelo na bango, kosakolaka Nsango Malamu
 na Bokonji, mpe kobikisaka malali yoso na bolembu yoso na
 njoto na bato. 24 Nsango na ye mpe epalanganaki na
 Sulia yoso. Bamemelaki ye bato yoso babelaki na malali na
 mitindo na mitindo, na bakangami na malali, na baturnolani
 na milimo mabe, na bato na ligboma, na bato na mingai,
 mpe abikisaki bango.

Yesu alakisi Bato epai na Ngomba

25 Bibele mingi na bato babilaki ye, balongwaki na Galilai,
 na Mboka-Jomi, na Yelusaleme, na Yuda, mpe na ngambo na
5 Yaladene. 1 Emónaki ye bibele, abutaki ngomba, afa-
 ndaki na ye. Bayekoli na ye bayaki na ye, 2 mpe aji-
 polaki monoko na ye, ajalaki kolakisa bango ete:
 3 Esengo na babola na molimo, mpo ete Bokonji-na-
 Likolo ejali na bango.
 4 Esengo na bato na mawa, mpo ete bakobondama.

5 Esengo na bango bakokitisaka motema, mpo ete bakojuia mokili lokola libula.

6 Esengo na bango bakoyokaka njala mpe imposa na boyengabene, mpo ete bakotonda.

7 Esengo na bango bakoyokelaka mawa, mpo ete bakoyokelama mawa.

8 Esengo na bapetwi na motema, mpo ete bakomona Njambe.

9 Esengo na bango bakosalaka kimia, mpo ete bako biangama bana na Njambe.

10 Esengo na bango bakonyoklamaka mpo na boyengabene, mpo ete Bokonji-na-Likolo ejali na bango.

11 Esengo na bino soko bakotuka bino, mpe bakonyokola bino, mpe bakoloba mabe yoso na lokuta na ntina na bino mpo na ngai. 12 Bósepelaka, bójala na esengo mingi, mpo na libonja na bino monene kuna na Likolo; mpamba te banyokolaki bongo Basakoli bajalaki liboso na bino.

13 Bino bojali mongwa na mokili, nde soko mongwa esili elengi, ékojua elengi na nini? Ekoki na eloko te, bobele na kobwakama libanda mpe konyatama na bato. 14 Bino bojali moi na mokili. Mboka etongami likolo na ngomba eyebi kobombama te. 15 Bakobambola mwinda kotia yango na nse na mbeki te, kasi bakotia yango likolo na etemelo na mwinda, mpe ekongengela bato yoso na ndako. 16 Bongo tika ete moi na bino éngenga na miso na bato ete bámona misala na bino malamu, mpe bákumisa Tata na bino oyo na Likolo.

17 Bókanisa te ete nayei kokangola Mibeko soko Basakoli; nayei kokangola te kasi kokokisa. 18 Mpamba te najali koloba na bino solo ete, kino ekoleka Likolo, na nse lokola, i moko, soko nsonge na liletela moko ekolongwa na Mibeko te,— kino ekokoma makambo yoso. 19 Na boye soko nani akokangola moko na malako maleki moke, mpe akolakisa bato bongo, akobiangama moto aleki moke kati na Bokonji-na-Likolo. 20 Mpamba te, najali koloba na bino ete soko boyengabene na bino ekoleka oyo na Bakomeli na Bafalisai te, bokoingela na Bokonji-na-Likolo te.

Mpo na koboma Bato

21 Bosili koyoka ete elobanaki kalakala ete,
Óboma moto te.

mpe ete,

Soko nani akoboma moto akojala na likambo na mosambisi.

22 Nde ngai najali koloba na bino ete, oyo akolemwa na ndeko na ye akojala na likambo na mosambisi. Nde soko nani akoloba na ndeko na ye ete, Yø mpamba; akojala na likambo na Koyangana na Mikolo. Soko nani akoloba ete, Yø nyama; akobonga kokwea na Geena-na-moto. 23 Na bongo soko okomema likabo na yø na Etumbelo-na-Mbekä, mpe okokanisa wana ete ndeko na yø ajali na yø na likambo, 24 tika likabo na yø wana na Etumbelo, kende na yø liboso kojongisa boboto na bino na ndeko na yø, na nsima okokenda kokaba likabo na yø. 25 Jala na boboto na mofundi na yø noki, naino ejali bino na ye na njela, ete mofundi na yø ápesa yø na maboko na mosambisi te, mpe mosambisi na maboko na mopolisi te, mpe óbwakama na ndako na boloko te. 26 Najali koloba na yø solo ete okobima wana te kino ekojongisa yø ata likota moko mpenja litikali.

Mpo na Ekobo mpe Koboma Libala

27 Bosili koyoka ete elobanaki ete,

Ósala ekobo te.

28 Nde ngai najali koloba na bino ete moto na moto oyo akotala mwasi mpo na mposa na ye, asili kosala ekobo na ye na motema na ye. 29 Soko liso na yø na mobali ejali kotaisa yø libaku, bimisa yango, bwaka yango na yø; mpamba te, eleki malamu na yø ete moko na bilembo na njoto na yø ékuwa mpe njoto na yø mobimba ébwakama na Geena te. 30 Soko mpe loboko na yø na mobali ejali kotaisa yø libaku, kata yango, bwaka yango na yø; mpamba te, eleki malamu na yø ete moko na bilembo na njoto na yø ékuwa mpe njoto na yø mobimba éingela na Geena te.

31 Elobanaki ete,

Soko nani akolongola mwasi na ye, tika ete ápesa ye mokanda na koboma libala.

32 Nde ngai najali koloba na bino ete, moto na moto oyo akolongola mwasi na ye, soko mpo na pite te, ajalisi ye moto na ekobo; mpe soko mobali nani akobala mwasi moboyami, ajali moto na ekobo.

Mpo na Ndai

33 Lisusu bosili koyoka ete elobanaki kalakala ete,

Ólapa ndai na lokuta te, nde ókokisela Yawe ndai na yo.

34 Nde ngai najali koloba na bino ete, kokata ndai soko moke te; soko ndai na Likolo te, mpo ejali ejalelo-na-bokonji na Njambe; 35 soko ndai na mokili te, mpo ejali etemelo na makolo na ye; soko ndai na Yelusaleme te, mpo ejali mboka na Mokonji Monane. 36 Kata mpe ndai na motó na yo te, mpo okoki kojalisa soko mosuki moko mpembe te soko mwindo te. 37 Tika ete koloba na bino éjala boye ete, Ee, ee! Te, ts! Maloba maleki oyo malongwi na makambo mabe.

Mpo na Kojongisa Mabe

38 Bosili koyoka ete elobanaki ete,

Liso mpo na liso, lino mpo na lino.

39 Nde ngai najali koloba na bino ete, kotelemela mabe te, kasi mpo na oyo akobambola mbata na litama na yo na mobali, bongwela ye litama mosusu lokola. 40 Mpo na oyo akojala na mposa na kofunda yo mpo na koju elamba na yo, tikela ye mokoto na yo lokola. 41 Mpo na oyo akokendisa yo kilometelo moko, kenda na ye mibale. 42 Pesa na oyo akolomba yo, pengwa te na oyo ajali na mposa na kobekela yo eloko.

Mpo na Bolingo

43 Bosili koyoka ete elobanaki ete, Ólinga bajalani na yo mpe óyina bayini na yo. 44 Nde ngai najali koloba na bino ete, bólinda bayini na bino, mpe bóbondela mpo na banyokoli na bino; 45 na ntina ete bójala bana na Tata na bino oyo na Likolo. Mpo ete akotindaka moi na ye na bato mabe mpe na bato malamu lokola, mpe akonokisaka mbula na bayengebeni mpe na bakeseni. 46 Mpo ete, soko bokolingaka balingi na bino, bojali na libonja nini? bakóngoli-na-mpako bakosalaka bongo te? 47 Soko mpe bokopesaka mbôte bobele na bandeko na bino, boleki na nini? bato na mpamba bakosalaka bongo te? 48 Na bongo bino bójala babongi, lokola Tata na bino na Likolo ajali Mobongi.

Mpo na Makabo

6 Bókeba ete bósala boyengebene na bino na miso na bato mpo na kotalama na bango te; soko bongo te, bojali na libonja na mboka na Tata na bino oyo na Likolo te. 2 Na

14 bongo soko okokaba makabo na mawa, oyula kelse liboso na yo te, lokola bakosi bakosalaka kati na Biyanganelo mpe na njela ete bárumama na bato. Najali koloba na bino solo ete bajali na libonja na bango. 3 Nde ejali yo kokaba makabo na mawa, tika ete loboko na yo na mwasi áyeba yango ejali loboko na yo na mobali kosala te; 4 na ntina ete makabo na yo na mawa májala na nkuku, mpe Tata na yo oyo akomónaka na nkuku akofuta yo.

Mpo na Kobondela

5 Soko bokobondela, bójala lokola na bakosi te, mpo ete bakosepelaka kotelesma kobondela kati na Biyanganelo mpe na nsuka na milolo ete bámonana na bato, najali koloba na bino solo ete bajali na libonja na bango. 6 Nde yo, soko okobondela, kota na ndako na yo na katikati, kanga ekuke, bondela Tata na yo oyo ajali na nkuku; mpe Tata na yo oyo akomónaka na nkuku akofuta yo. 7 Nde ejali bino kobondela, bólóbaloba pelamoko na Bapakano te; mpo ete bakanisi ete bakoyokana mpo na kolobaloba na bango. 8 Na bongo bójala lokola na bango te; mpo ete Tata na bino ayebi yango ejali bino kosenga, naino elombi bino ye te. 9 Na bongo bóbondela boye ete,

Tata na biso oyo na Likolo,

Nkombo na yo éjala bule,

10 Bokonji na yo éya,

Mokano na yo ésalama,

Na nse lokola na Likolo.

11 Pesa biso kwanga ekoki lelo.

12 Limbisa biso nyongo na biso,

Pelamoko biso mpe tolimbisi bango na nyongo na biso.

13 Kamba biso na kati na komekama te,

Kasi bikisa biso na mabe.

14 Mpo ete, soko bokolimbisa bato bikweli na bango, Tata na bino oyo na Likolo akolimbisa bino lokola; 15 nde soko bokolimbisa bato te, Tata na bino akolimbisa bikweli na bino te.

16 Soko bokokila bilei, bójala na bilongi bikangami lokola na bakosi te; mpamba te bakobebisaka bilongi na bango ete bámonana na bato kokila bilei. Najali koloba na bino solo ete bajali na libonja na bango. 17 Nde yo, ejali yo kokila bilei, pakola motó na yo, sukola elongia na yo, 18 ete ómonana

na miso na bato kokila bilei te, kasi na miso na Tata na yo oyo ajali na nkuku; mpe Tata na yo oyo akomonaka na nkuku akofuta yo.

19 Bómibombela biloko na motuya na nse te, awa ekobebisaka bapekese na kopola, awa ekobukaka bayibi mpo na koyiba; 20 nde bómibombela biloko na motuya kuna na Likolo, kuna ekobebisaka bapekese na kopola te, kuna ekobukaka bayibi mpo na koyiba te. 21 Mpo ete, na esika ejali biloko na yo na motuya, motema na yo ekojala wana lokola. 22 Liso ejali mwinda na njoto; na bongo soko liso na yo ekojala malamu, njoto na yo mobimba ekojala na moi; 23 nde soko liso na yo ekojala mabe, njoto na yo mobimba ekojala na molili. Soko moi na kati na yo ejali molili,— ee molili tuu! 24 Moto te akoki kotosa bankolo mibale; mpamba te, soko akoyina moko mpe akolinga mosusu, soko akosangana na moko mpe akotiola mosusu. Bokoki kotosa Njambe mpe misolo te.

25 Yango wana najali koloba na bino ete, bóbanjabanja na motema te soko bokolia nini, soko bokomela nini, soko bokolatisa njoto na bino nini. 26 Njoto eleki bilei te? 27 Na katni na bino nani akoki kobakisa ndambo mosusu na molai na ye mpo na kobanjabanja? 28 Bojali mpe kobanjabanja mpo na bilamba mpo na nini? Bókanisa fololo na lisobe lokola ekokolaka yango,— bikosalaka mosala te, bikotongaka busi te; 29 nde najali koloba na bino ete. Soko na kitoko na ye yoso alatisamaki lokola moko na yango te. 30 Nde soko Njambe akokembelaka matiti na lisobe bongo, majali lelo mpe makobwakama na litumbu lobi; 31 akoleka kokembela bino te, bino bato na kondima moke? 32 Na bongo bóbanjabanja boye te ete, Tólia nini? soko Tómele nini? soko Tólata nini? 33 mpo ete Bapakano bakolukaka biloko oyo yoso. Mpo Tata na bino na Likolo ayebi ete bojali na bosenga na biloko oyo yoso. 34 Na bongo bóbanjabanja mpo na lobi te, mpo ete lobi ekokanisa makambo na yango impenja. Mabe na mokoko ekoki na yango.

Mateyo na Makambo Mingi

7 Bósambisaka te ete bósambisama te; 2 mpo ete makambo na bino makokatama na ekateli ekokataka bino, mpe bakopimela bino na epimeli ekopimaka bino. 3 ē Ojali kotala mpumbu kati na liso na ndeko na yo nde kokanisa libaya kati na liso na yo moko te boni? 4 ē soko okoloba na ndeko na yo boni ete, Tika nábimisa mpumbu na liso na yo,— naino ejali libaya kati na liso na yo moko? 5 Mokosi! liboso bimisa libaya na liso na yo, na nsima okomona polele kobimisa mpumbu na liso na ndeko na yo.

6 Bópesa mbwa biloko na bule te, bóbwaka mabanga na bino na motuya na liboso na ngulube te, soko bongo te bakonyatela yango na makolo na bango, mpe na nsima bakobongwa kojokisa bino.

7 Bólombaka mpe ekopesemela bino. Bólukaka mpe bokokuta. Bóbetaka mpe ekojipwa mpo na bino. 8 Mpó ete, balombi yoso bakojua; baluki bakokuta; ekojipwa mpo na babeti. 9 Soko mwana na moko na bino akolomba ye ē kwanga, akopesa ye libanga? 10 Soko akolomba mbisi ē akopesa ye nyoka? 11 Na bongo soko bino bato mabe boyebi kopesa bana na bino makabo malumu, ē Tata na bino na Likolo akoleka kopesa biloko malamu na bango balombi ye te? 12 Na bongo makambo yoso makojala na bino mposa ete bato básalela bino bongo,— bino mpe bósalela bango bobele bongo; mpamba te boye ejali Mibeko na Basakoli.

13 Bóingela na monoko moke, mpo ete balabala oyo ekokendisa na kobeja ejali monene na esika mingi; baingeli na yango bajali bato mingi. 14 Mpó ete monoko ejali moke, njela mpe na nkaka oyo ekokendisa na bomoi; bakuti na yango bajali bato mingi te.

15 Bómisenjela na basakoli na lokuta, bango bakoyaka mboka na bino na bilamba na mpate, nde katikati bajali nkoi na kongala. 16 Bokososola bango mpo na mbuma na bango. ē Bato bakobukaka makemba na molanga, soko malala na mbukulu? 17 Bongo njete yoso malamu ekobotaka mbuma malamu, nde njete na mpamba ekobotaka mbuma mabe. 18 Njete malamu ekoki kobota mbuma mabe te, njete mabe ekoki kobota mbuma malamu te. 19 Njete na njete oyo ekobotaka mbuma malamu te ekokatama,

ekobwakama na moto. 20 Na bongo bokoscola bango na mbuma na bango.

21 Moto na moto oyo akoloba na ngai ete, Nkolo, Nkolo! akokota na Bokonji-na-Likolo te, kasi oyo akosalaka mokano na. Tata na ngai na Likolo, ye wana akokota. 22 Bato mingi bakoloba na ngai na mokolo yango ete, Nkolo, Nkolo! & tosakolaki na nkombo na yo te, tobimisaki milimo mabe na nkombo na yo te, tosalaki misala mingi na nguya na nkombo na yo te. 23 Na ntango yango nakoyambela bango polele ete, Nayebi bino soko moke te, bolongwa na ngai, bino bato na misala na lofundu.

24 Na bongo moto na moto oyo akoyoka maloba na ngai oyo mpe akotosa yango, akokokana na mobali na mayele oyo atongaki ndako na ye likolo na libanga. 25 Mbula enoki, mpela eyei, mipepe mipepi, mibeti ndako yango, kasi ekwei te; mpo ete esili kotongama na libanga. 26 Moto na moto oyo akoyoka maloba na ngai oyo, mpe akotosa yango te, akokokana na mobali na bolema oyo atongaki ndako na ye likolo na jelo. 27 Mbula enoki, mpela eyei, mipepe mipepi, miboli ndako yango, mpe ekwei. Kokwea na yango mpe ejalaki monene.

28 Esilisaki Yesu makambo oyo, bibile na bato bakamwakamwi mingi na kolakisa na ye; 29 mpo ete, ajalaki kolakisa bango lokola na moto na bokonji, lokola na Bakomeli te.

Na Kapalanauma

8 Esili Yesu kokita ngomba, bibile mingi babilaki ye. 2 Moto moko na malali na mbala ayaki epai na ye, akumbelaki ye mabongo, alobaki ete: Soko olingi, Motei, okoki kopetola ngai. 3 Yesu asembolaki loboko, amamaki ye, alobaki ete: Nalingi, petwa na yo! Nokinoki apetwaki na mbala na ye. 4 Yesu alobaki na ye ete: Keba ete osoola moto te, kasi kende na yo kotalisa nganga njoto na yo, pesa likabo lilaki Mose mpo na litatoli na bango.

5 Esili ye koingela na Kapalanauma, kapitene na basoda mokama ayaki mboka na ye, abondelaki ye ete: 6 Motei, mwana na ngai alali na ndako, akatatali, ajali kotumolana na mpasi. 7 Alobaki na ye ete: Ngai nakoya kobikisa ye. 8 Nde kapitene ajongisaki monko ete: Nabongi te, Motei, ete okota na ndako na ngai, kasi loba bobale koloba mpe mwana na ngai akobika. 9 Mpamba te, ngai najali moto na nsima

na bamosusu; najali mpe na basoda na nsima na ngai. Nakoloba na mosusu ete, Kenda! mpe akokende,— na mosusu ete, Yaka awa! mpe akoya,— na moombo na ngai ete, Sala boyel mpe akosala bongo. 10 Esili Yesu koyoka boye, akamwaki, alobaki na bango babilaki ye ete: Najali koloba na bino solo ete nakuti kondima boye na moto moko kati na Yisalaele te. 11 Nde najali koloba na bino ete mingi bakouta na epai na ebimelo na ntango, na epai na ekitelo na ntango, bakofanda kolia kati na Bokonji-na-Likolo, esika moko na Abalayama na Yisaka na Yakobo. 12 Nde bana na Bokonji bakobimisama na molili na libanda; kolela mpe koswa mino ekojala wana. 13 Yesu nde alobaki na kapitena ete: Kande na yo, ésalama mpo na yo lokola endimi yo. Mpe mwana na ye abikaki na ntango yango.

14 Yesu aingelaki na ndako na Petelo, amonaki bokilo na Petelo ete alali, abeli malali na moto. 15 Amamaki loboko na ye, mpe moto etikaki ye. Mwasi atelemaki, abandaki kosalela ye. 16 Esili mpokwa kokoma, banatelaki ye bato mingi na milimo mabe, mpe na liloba abimisaki milimo. 17 Abikisaki mpe babeli yoso, na ntina ete yango elobami na monoko na Mosakoli Yisaya ékoka ete,

Ye akamati bolembu na biso, mpe akumbi malali na biso.

Yesu atilimisi Mopepe

18 Yesu amonaki bibele mingi na bato, bongo apesaki monoko na bango bajalaki na ye kokata ngambo. 19 Mokomeli moko ayaki mboka na ye, alobaki na ye ete: Sokoko kenda wapi, Motei, nakobia yo. 20 Yesu alobaki na ye ete: Nkaja bajali na mabulu, ndeke na jamba bajali na bijalelo, nde Mwana-na-Moto ajali na esika na kolalisa motó na ye te. 21 Mosusu na bayekoli na ye alobaki na ye ete: Pesa ngai njela liboso, Motei, ete nákende kokunda tata na ngai. 22 Yesu nde alobaki na ye ete: Bila ngai, mpe tika bakufi kokunda bakufi na bango mpenja.

23 Akotaki na ebei, mpe bayekoli na ye babilaki ye. 24 Mbula monene eyaki kuna na mai, bongo ebei ejalaki kotonda na mbonge, nde ye alalaki mpongi. 25 Bayaki mboka na ye, balongolaki ye, bango ete: Bikisa biso, Motei! Tokufi! 26 Alobaki na bango ete: Bojali na nsomo boye mpc na nini, bino bato na kondima mokes? Na nsima atelemaki,

apamelaki mipepe, na mai, mpe kotilima monene eyaki.
 27 Nde bato yango bakamwaki, bango ete: «Oyo moto na motindo nini? — ata mipepe na mai bijali kotosa ye.

Moto na Ebele na Milimo Mabe

28 Yesu alubwaki na ngambo kuna na mokili na Bagadala; bato mibale baoyo batungisamaki na milimo mabe bajalaki wana, bangalaki mingi, bongo moto te akokaki koleka na njela yango. Babimaki na mayita kojuana na ye, 29 bangángáki ete: «Na biso na yo likambo nini? » Mwana-na-Njambe. «Oyei awa kotungisa biso liboso na elaka? 30 Etonga na ngulube mingi ejalaki kolia mwa mosika na bango. 31 Milimo mabe babondelaki ye ete: Sokó okobimisa biso, tinda biso tókota na etonga na ngulube. 32 Alobaki na bango ete: Bókende na bino. Bango babimaki, bakotslaki ngulube; mpe etonga mobimba babwaki njoto na bango na mobungutulu molai kati na libeke, bakufaki na mai. 33 Baleisi bakimaki, bakendaki na mboka kosoola makambo yoso, na makambo na bato na milimo mabe. 34 Bongo mboka mobimba babimaki kojuana na Yesu; emónaki bango ye, babondelaki ye ete álongwa na mokili na bango.

Mokatatali abikisami

9 Akotaki na ebei, akataki ngambo, akomaki na mboka na ye impenja. 2 Bamenslaki ye mokatatali oyo alalaki na litoko. Wana emónaki Yesu kondima na bango, alobaki na mokatatali ete: Yika mpiko, mwana, masumu na yo malimbisami. 3 Bamoko na Bakomeli balobanaki ete: Moto oyo ajali kotuka Njambe. 4 Yesu ayebaki makanisi na bango, alobaki na bango ete: Bojali kokanisa mabe na mitema na bino mpo na nini; 5 mpamba te, likambo nini eleki makasi,— koloba ete, Masumu na yo malimbisami, sokó koloba ete, Teme, tambolaka. 6 Nde ete bóyeba ete Mwana-na-Moto ajali na bokonji awa na nse kolimbisa masumu,— Na nsima alobaki na mokatatali ete: Teme, lókoto litoko na yo, mpe kende na yo na mboka. 7 Atemaki, akendaki na mboka. 8 Emónaki bibele bongo, babangaki, bakumisaki Njambe oyo apesi bato nguya na motindo oyo.

Yesu abiangi Matai

9 Yesu ajalaki koleka wana, amónaki moto oyo afandaki

na Ekongelo-na-Mpako, nkombo na ye Matai. Alobaki na ye ete: Bila ngai. Atemaki kobila ye.

10 Efandaki Yesu na ndako, bakongoli-na-mpako na bato na masumu bayaki mingi, bafandaki kolia esika moko na ye na bayekoli na ye. 11 Esilaki Bafalisai komona bongo, bajalaki koloba na bayekoli na ye ete: ḋ Na mpo nini molakisi na bino ajali koliana na bakongoli-na-mpako na bato na masumu? 12 Nde Yesu ayokaki bongo, alobaki ete: Bato makasi bajali na kosenga na monganga te, kasi bobels babeli; 13 nde bokende koyekola ntina na oyo ete,

Nasepeli mawa, nasepeli mbeka te.

Mpamba te, naye kobianga bayengabeni te, kasi bato na masumu.

14 Na nsima bayekoli na Yoane bayaki mboka na ye, balobaki ete: ḋ Na mpo nini biso na Bafalisai tokokilaka bikila nde bayekoli na yo bakokilaka te? 15 Yesu alobaki na bango ete: ḋ Baninga na mobalani bayebi kojala na mawa, naino ejali ye na bango elongo? Nde mikolo mikoya wana ekobotolama mobalani kati na bango, mpe na ntango yango bakokila.

16 Moto te akobamba ebolo na ndambo na elamba oyo emibendani te na likolo na mokoto na kala; mpamba te ebolo ekobenda mokoto mpe njela ekoya monene. 17 Mpe bakoangolaka masanga na sika kati na mposo na kala te; sokɔ nde bakosala bongo mposo ikopaswama, masanga akosopana mpe mposo ikokuwa. Kasi bakoangolaka masanga na sika kati na mposo na sika mpe bikobatelama yoɔɔ mibale malamu.

Mwasi na Litanga na Makila mpe Mwana na Yailo

18 Ejalaki ye koloba bongo, mokonji moko ayaki mboka na ye, akumbamelaki ye, alobaki ete: Mwana na ngai mwasi akufi sasaipi, kasi óya kotiela ye loboko na yo mpe akojala na bomoi. 19 Yesu atemaki, abilaki ye, na bayekoli na ye mpe.

20 Na nsima mwasi moko oyo abelaki kotanga na makila mbula jomi-na-mibale, ayaki nsima na ye, amamaki nsuka na mokoto na ye; 21 mpamba te ajalaki koloba na motema ete: Sokɔ nakokoka komama bobels nsuka na mokoto na ye, nakobika. 22 Yesu abongwaki, amɔnaki ye, alobaki ete:

Vika mpiko, mwana, kondima na yo esili kobikisa yo. Mwasi mpe abikaki longwa na ntango yango.

23 Yesu akotaki na ndako na mokonji, amonaki bato na pololo, 24 na ebele na bato kosala yikiyiki, alobaki ete: Bolongwa na bino! impamba te elenge akufi te, kasi alali. Bajalaki mpe kosekaseka ye. 25 Na nsima abimisaki ebele yango, akotaki, akamataki elenge loboko, mpe elenge asekawaki. 26 Nsango oyo mpe epalanganaki na mokili yango mobimba.

27 Ejalaki Yesu koleka wana, amonaki bato mibale bakufeli miso. Babilaki ye, bangangaki ete: Yokela biso mawa, Mwana na Dawidi! 28 Esili ye kokota na ndako, bamiso-makufi bayaki mboka na ye, Yesu mpe alobaki na bango ete: Bondimi ete nakoki kosala boye? Balobaki na ye ete: Ee, Motei. 29 Na nsima amamaki miso na bango, alobaki ete: Éjala na bino, pelamoko na kondima na bino. 30 Miso na bango majipwaki, mpe Yesu alakaki bango makasi ete: Bómisenjela ete moto soko moko te áyeba yango. 31 Nde babimaki mpe bapalanganisaki nsango na ye na mokili yango mobimba.

32 Ejalaki bango kobima, bakambelaki ye emimi oyo atungisamaki na molimo mabe. 33 Esili molimo mabe kobimisama, emimi alobaki. Bibele bakamwaki, bango ete: Emónonaki bongo liboso kati na Yisalaele soko moke te. 34 Nde Bafalisai bajalaki koloba ete: Akobimisaka milimo mabe na nguya na mokolo na milimo mabe.

*Yesu aponi Bayekoli jomi-na-mibale mpe atindi bango
mobembo*

35 Yesu atambolaki na mboka yoso, minene na mike, kolakisaka kati na Biyanganelo na bango, kosakolaka Nsango Malamu na Bokonji, kobikisaka malali yoso na bolembu yoso. 36 Emónonaki ye bibele na bato, ayokaki mawa na ntina na bango, mpo ete batungisamaki mpe bapalanganaki lokola mpare bajangi mobateli. 37 Na nsima alobaki na bayekoli na ye ete: Biloko mingi biteli nde basali bajali mingi te; 38 na bongo bósengé Nkolo na bilanga ete átinda basali kobukela ye biloko.

10 Yesu abiangaki bayekoli jomi-na-mibale, apesaki bango bokonji liboso na milimo na bosoto ete bábimisa bango, mpe bábikisa malali yoso na bolembu yoso.

2 Nkombo na bantoma jomi-na-mibale ijali boye,— liboso Simona oyo abiangami Petslo, na Andalea ndeko na ye, na Yakobo mwana na Jebedai, na Yoane ndeko na ye, 3 na Filipo, na Balatolomai, na Toma, na Matai mokongoli-na-mpako, na Yakobo mwana na Alafai, na Tadai, 4 na Simona moto na Kana, na Yuda moto na Keliota oyo mpe akabaki ye.

5 Yesu atindaki baoyo jomi-na-mibale, apesaki bango toli ete: Bókende na njela na Bapakano te, bóingela na mboka na Basamalia te, 6 kasi bókende mboka na bampate basili kobunga na kati na libota na Yisalaele. 7 Bókende kosa-kolaka ete, Bokonji-na-Njambe esili kobelema. 8 Bóbikisaka babeli, bósekwisaka bakufi, bópetolaka bato na mbala, bóbimisaka milimo mabe. Bojui biloko mpamba, bókaba mpamba. 9 Bómijuela wólo soko palata soko bibende kati na mabenga na bino te, 10 soko liboke na mobembo te, soko bilamba mibale te, soko sapato te, soko lingenda te; mpamba te mosali abongi na kojua lilei na ye. 11 Soko bokokota na mboka monene nini soko mboka moke nini, bótuna soko nani moto malamu; bóumela wana kino ekolongwa bino. 12 Nde ekokota bino na ndako, bópesé mbote wana; 13 soko bato na ndako yango bakobonga, tika kimia na bino éya na yango; nde soko bakobonga te, tika kimia na bino ejonga na bino. 14 Soko moto nani akonyangela bino te mpe akoyoka maloba na bino te,— wana ekolongwa bino na ndako yango soko na mboka yango, bópukisa imputulu na matambe na bino. 15 Najali koloba na bino sólo ete, bojito na mpasi na mboka yango na mokolo na Ekateli ekoleka bojito na mpasi na mokili na Sodomo mpe na Amola.

16 Sasaipi najali kotinda bino lokola bampate kati na bankoi; na bongo bójala na mayele lokola banyoka nde na bopolo lokola bibenga. 17 Nde bókeba na bato, mpamba te bakokamba bino kati na Koyangana, bakobeta bino mpimbo na Biyanganelo na bango; 18 bokokambama liboso na Mikolo-na-mokili mpe na mikonji na ntina na ngai, mpo na litatoli na bango mpe na Bapakano. 19 Nde soko bakokamba bino bongo, bómitungisa te soko bokoloba boni, soko mpe bokoloba nini; mpamba te yango ekoloba bino ekopesemela bino na ntango yango. 20 Mpo bino bokojala koloba te kasi Molimo na Tata na bino akojala kati na bino koloba. 21 Ndeko akokaba ndeko na ye mpo na kufa, tata akokaba

mwana; bana bakotelemela baboti, bakokufisa bango. 22 Bokojala bayinami na mabota yoso mpo na nkombò na ngai, nde mpo na oyo akoyika mpiko kino nsuka, ye wana akobika. 23 Soko bakonyokola bino na mboka moko, bokima kuna na mosusu. Najali koloba na bino soso ete bokosilisa mboka yoso na Yisalaele liboso na koya na Mwana-na-Moto te.

24 Moyekoli aleki molakisi na ye te, mpe moombo aleki nkolo na ye te. 25 Ekobonga na moyekoli ete ajala lokola molakisi na ye, mpe moombo lokola nkolo na ye. Soko basili kobianga mokolo na ndako Baala-Jebula, "bakoleka kobianga bato na ndako na ye bongo te?" 26 Na bongo bóbanga bango te; mpamba te, makambo yoso mabombami makomónana, makambo yoso na nkuku makoyebana. 27 Bóloba na moi yango ejali ngai koloba na bino na molili, bósakola na likolo na ndako yango ejali bino koyoka na matoi. 28 Bóbanga babomi na njoto te, bakokoka koboma molimo te. Malamu kobanga oyo akokoka koboma na molimo na njoto kati na Geena. 29 "Bandeke mike mibale bakotekemaka na likota te?" Moko na kati na bango akokwea na mabele te soko Tata na bino akondima te. 30 Nde nsuki yoso na mito na bino isili kotangama. 31 Bongo bóbanga te, bino boleki motuya na ndeke mingi. 32 Na bongo moto na moto oyo akoyambola ngai liboso na bato, ngai mpe nakoyambola ye liboso na Tata na ngai oyo na Likolo. 33 Nde soko nani akoangana ngai liboso na bato, ngai mpe nakolangana ye liboso na Tata na ngai na Likolo.

34 Bókanisa te ete naye i kotia kimia na mokili, naye i kotia kimia te kasi mopanga. 35 Mpamba te naye i kotia likaka na kati na moto na tata na ye; na kati na mwana mwasi na mama na ye; na kati na mwasi na bokilo na ye. 36 Bayini na moto bokojala bato na ndako na ye. 37 Oyo akolinga tata soko mama na bolingo boleki bolingo na ye mboka na ngai akobonga na ngai te. Oyo akolinga mwana na ye mobali soko mwana na ye mwasi na bolingo boleki bolingo na ye mboka na ngai akobonga na ngai te. 38 Oyo akokamata ekulusu na ye te, mpe akobila nsima na ngai ts, akobonga na ngai te. 39 Oyo ajui bomoi na ye akobebissa yango, oyo abebisi bomoi na ye na mpo na ngai akojua yango.

40 Oyo akonyangela bino akonyangela ngai, mpe oyo akonyangela ngai akonyangela Motindi na ngai. Oyo ako-

nyangela mosakoli na nkombo na mosakoli akojua libonja na mosakoli. 41 Oyo akonyangela moyengebeni na nkombo na moyengebeni akojua libonja na moyengebeni. 42 Mpe soko nani akomelisa moko na baoyo mike bobale kopo na mai na mpio na nkombo na moyekoli, najali koloba na bino soko ete akobebisa libonja na ye te.

11 Esilaki Yesu kolaka bayekoli na ye jomi-na-mibale, alongwaki wana mpo na kolakisaka mpe kosakolaka na mboka na bango.

Etuneli na Yoane Mobatisi

2 Yoane kuna na boloko ayokaki mpo na misala na Masiya, atindaki monoko na bayekoli na ye ete: 3 «Yə ojali Oyo akoya,— soko totalela moto mosusu? 4 Yesu ajongisaki monoko na bango ete: Bokende na bino kosoola Yoane makambo majali bino koyoka mpe komona,— 5 bato bakufelaki miso bajali kotala lisusu, batengumi bajali kota-mbola, bato na mbala bajali kopetwa, bato bakufelaki matoi bajali koyoka, bakufi bajali kosekwa, Nsango Malamu ejali kosakolama mpo na babola. 6 Esengo na moto oyo akobola libaku na ntina na ngai te.

7 Ejalaki bango kokenda, Yesu abandaki koloba na bibele na ntina na Yoane ete: Bobimaki kuna na lisobe kotala nini,— «mokekele koningana na mopepe? 8 Kasi bobimaki komona nini,— «moto oyo alati bilamba petepete? Bango bakolataka bilamba petepete bakojalaka na ndako na mikonji. 9 Kasi bobimaki likambo nini,— «komona mosakoli? Es najali koloba na bino ete mpe oyo aleki mosakoli. 10 Mpo na ye wana, esili kokomama na ntina na ye ete,

Ngai najali kotinda ntoma na ngai liboso na yo,

Ye akobongisa njela na yo liboso na yo.

11 Najali koloba na bino soko ete na kati na bango babotami na basi moto te asili kotelema oyo aleki Yoane Mobatisi, nde kati na Bokonji-na-Likolo oyo aleki moke aleki ye na monene. 12 Longwa na mikolo na Yoane Mobatisi kino sasaipi Bokonji-na-Likolo ejali kobotlama mpe babotoli bajali kopunja yango. 13 Mpamba te Basakoli yoso mpe Mibeko basakolaki kino Yoane. 14 Soko mpe bojali na mposa na koyoka, ye ajali Elia oyo alingaki koya. 15 Oyo ajali na matoi ayoka.

16 Nákakanisa libota oyo na eloko nini,— likokokana na bilenge bafandi na jando, baoyo bajali kobeelela baninga na bango ete, 17 Tobetelaki bino pololo nde bobini te; tongangaki na mawa nde bobeti ntolo na bino te. 18 Mpamba te, Yoane ayaki, kokilaka biley mpe kokilaka bimeli, mpe balobi ete, Ajali na molimo mabe! 19 Mwana-na-Moto ayei, kolliaka mpe komelaka, balobi mpe ete, Tala moto molundi mpe molángi! Moninga na bakóngoli-na-mpako mpe na bato na masumu! Mayele alongi mpo na misala na ye.

Mpo na Bato baboi Kondima

20 Na ntango yango abandaki kopamela mboka yango kuna esalamaki misala na ye mingi na nguya, mpo ete babongoli mitema te, ye ete: 21 Mawa na yo Kolaji! Mawa na yo Betesaida! Mpo ete sokó misala na nguya misalami kati na bino misalamaki kuna na Tula mpe na Sidona, mbe babongolaki mitema kalakala na ngóto mpe na mputulu na moto. 22 Lisusu najali koloba na bino ete, bojito na mpasi na bino na mokólo na Ekateli ekoleka bojito na mpasi na Tula mpe na Sidona. 23 Yo mpe, Kapalanauma, ékonetwa na Likolo? Okokita na Seolo! mpo ete sokó misala na nguya misalami kati na yo misalamaki kuna na Sodoma, mbe mboka yango eumelaki kino lelo. 24 Na nsima najali koloba na bino ete, bojito na mpasi na yo na mokólo na Ekateli ekoleka bojito na mpasi na mokili na Sodoma.

25 Na ntango yango Yesu alobaki ete: Najali kosanjola yo, e Tata, Nkolo na Likolo mpe na nse, ete obombi makambo oyo na bato na mayele mpe na bato na kokanisa, mpe ete omónisi yango na bana mike. 26 Ez Tata, esepelisi yo bongo.

27 Makambo yo mapesemeli ngai na Tata na ngai, mpe moto te ascsoli Mwana, bobele Tata ascsoli ye. Moto mpe te ascsoli Tata, bobele Mwana ascsoli ye, na oyo Mwana andimi komónisa ye. 28 Bóyaka mboka na ngai, bino ycsó bato na bwale mpe bato na mikumba; ngai mpe nakopemisa bino. 29 Bókamata ekanganeli na ngai na njoto na bino, bóyekola na ngai, mpo ete najali na bopolo mpe na kosokama na motema; mpe bokojuja epermelo na milimo na bino. 30 Mpamba te ekanganeli na ngai ejali malamu, mpe mokumba na ngai ejali bojito te.

Mpo na Sabata

12 Na ntango yango Yesu alekaki kati na bilanga na masango na Sabata. Bayekoli na ye bayokaki njala, babandaki kobuka mito na masango kolia yango. 2 Bafalisai bamɔnaki bongo, balobaki ete: Tala bayekoli na yo! Bajali kosala yango ebɔngi kosalama na Sabata te. 3 Ye alobaki na bango ete: ḋ Botangi yango esalaki Dawidi te, wana eyokaki ye njala na bato na ye elɔngɔ? 4 ete akotaki na Ndako na Njambe, aliaki Kwanga-itandamaki, oyo ekokaki na ye kolia te, soko na bato na ye te, nde bobele na banganga. 5 ḋ Botangi kati na Mibeko mpe te ete na Sabata banganga bakobebisaka Sabata kati na Tempelo, nde bajali na ekweli te? 6 Najali koloba na bino ete yango eleki Tempelo ejali awa. 7 Nde soko boyebaki oyo ntina ete,

Nasepeli mawa, nasepeli mbeka te,
mba bokweisi bango bajangi ekweli te. 8 Mpamba te,
Mwana-na-Moto ajali Nkolo na Sabata.

Yesu abikisi Loboko Lokaoki

9 Alongwaki wana akotaki na Yanganelo na bango, mpe moto na loboko lokaoki ajalaki wana. 10 Batunaki ye ete: ḋ Kobikisaka na Sabata ekoki? Ete bafunda ye. 11 Nde ye alobaki na bango ete: Soko moto moko na kati na bino akojala na mpate moko, soko mpe yango ekokwea na libulu na Sabata, ḋ akosimba yango kobimisa yango te? 12 ḋ Na bongo moto aleki motuya na mpate te? Boye kosalaka malamu na Sabata ekoki. 13 Na nsima alobaki na moto yango ete: Sembola loboko na yo! Asembolaki yango, mpe ebikisami makasi lokola na loboko na ye mosusu.

14 Bafalisai babimaki, bayanganaki mwango na ntina na Yesu, soko bakoboma ye boni. 15 Nde Yesu ayebaki bongo, mpe alongwaki wana. Bato mingi babilaki ye mpe abikisaki bango yɔɔ, 16 alakaki bango makasi ete báyebisa ye polele te, 17 ete yango elobamaki na monoko na Mosakoli Yisaya ékoka ete,

18 Tala mosaleli na ngai oyo naponi,

Molingami na ngai oyo molimo na ngai esepeli.

Nakotiela ye Molimo na ngai,

Akosakwela Bapakano esambiseli.

19 Akowela te, akonganga te,

Moto te akoyoka mongongo na ye na balabala.

- 20 Akobuka nsomboko oyo esili kotutama te,
Akojimisa elamba oyo ejali kojika moks te,
Kino ekobimisa ye esambiseli kati na elonga,
21 Mpe Bapakano bakolikia na ye.

Mpo na Milimo Mabe

22 Na nsima bakambelaki ye moto oyo akufeli miso, ye
mpe emimi oyo atungisamaki na molimo mabe. Abikisaki
ye, bongo emimi ajalaki koloba mpe komona. 23 Bibele
yoso bakamwakamwaki, bango ete: «Oyo Mwana na Dawidi
te? 24 Bafalisai bayokaki bongo, balobaki ete: Moto oyo
akobimisaka milimo mabe bobele na nguya na Baala-Jebula,
mokolo na milimo mabe. 25 Yesu ayebaki makani na
bango, alobaki na bango ete: Bokonji na bokonji bokabwani
kati na yango mpenja ekobeba. Mboka na mboka soko
ndako na ndako ekabwani kati na yango mpenja ekotelema te.
26 Soko Satana ajali kobimisa Satana, asili kokabwana kati
na ye, bongo è bokonji na ye ekotelema boni? 27 Soko mpe
ngai nakobimisaka milimo mabe na nguya na Baala-Jebula,
è bana na bino bakobimisaka bango na nguya na nani?
Yango wana bango bakojala basambisi na bino. 28 Nde
soko ngai nakobimisaka milimo mabe na nguya na Molimo
na Njambe, boye Bokonji-na-Njambe ebimeli bino. 29 Lisu-
su, soko moto akokanga elombe liboso te, è akokoka kokota na
ndako na ye kobotola biloko na ye boni? na nsima na yango
akokoka kopunja ndako na ye. 30 Oyo ajali na ngai elongo
te ajali kotsiemela ngai; oyo ajali koyanganisa na ngai elongo
te ajali kopanja. 31 Yango wana najali koloba na bino ete,
masumu yoso na kotuka yoso ekolimbisamela bato; nde
kotuka na Molimo ekolimbisama te. 32 Soko nani akoloba
mabe na ntina na Mwana-na-Moto, ekolimbisamela ye; nde
soko nani akoloba mabe na ntina na Molimo Mosanto, ekoli-
mbisamela ye na ekeke oyo te soko na ekeke ekoya te. 33 Bó-
ndima ete njete ejali malamu mpe mbuma na yango malamu,
soko ete njete ejali mpamba mpe mbuma na yango mpamba.
Mpamba te, njete ekoyebanaka mpo na mbuma na yango.
34 È Libota na bitupa! Ejali bino mabe, è bokoki koloba
makambo malamu boni? Mpamba te monoko ekolobaka mpo
na kotonda na motema. 35 Moto malamu akobimisaka
biloko malamu kati na biloko na ye malamu bibombami;

moto mabe akobimisaka biloko mabe kati na biloko na ye mabe bobombarni. 36 Najali koloba na bino ete, na mokolo na Ekatali bato bakosamba mpo na bilobaloba yoso bikosololaka bango. 37 Mpamba te, na mpo na maloba na yo okolonga, mpe na mpo na maloba na yo okokwea.

38 Na ntango yango ajongisaki monoko na bamoko na Bakorneli mpe na Bafalisai baoyo bajalaki koloba ete: Molakisi, tojali na mposa na komona elembo moko ekosala yo. 39 Ye ajongisaki monoko na bango ete: Libota mabe, libota na ekobo, ekolukaka elembo, mpe elembo ekopesemela yango te, bobele elembo na Mosakoli Yona. 40 Mpo ete lokola Yona ajalaki kati na libumu na mbisi mikolo misato butu na moi, bongo Mwana-na-Moto akojala na kati na mabele mikolo misato butu na moi. 41 Mibali na Niniwe bakotema na libota oyo esika moko kati na Esambiseli, mpe bakokweisa yango; mpo ete babalolaki mitema na bango mpo na kosakola na Yona, mpe awa moko aleki Yona ajali. 42 Mokonji mwasi na mokili na ngele akosekwa na libota oyo esika moko kati na Esambiseli, mpe akokweisa yango mpo ete alongwaki na nsuka na mokili koyoka mayele na Solomo, mpe awa moko aleki Solomo ajali. 43 Sokoko molimo na mbindo akobima na moto, akotambolatambola na bisika bijangi mai koluka epemelo, mpe akojua yango te. 44 Na nsima akoloba ete, Nakojonga na ndako na ngai, kuna ebimaki ngai. Akoya, akokuta yango mpamba, esili kokombama mpe kobongisama. 45 Na nsima akokenda kokamba na ye elongo milimo mabe mosusu nsambo baoyo baleki ye mabe, mpe bakokota kofanda wana. Motindo na nsuka na moto yango ekoleka mabe na motindo na liboso. Ekojala bongo na libota oyo mabe.

Bandeko na Yesu

46 Ejalaki ye naino koloba na bibe, mama na ye na bandeko na ye mibali batemaki libanda koluka njela na koloba na ye. 47 Moto moko alobaki na ye ete: Mama na yo na bandeko na yo mibali batemi libanda koluka njela na koloba na yo. 48 Nde ye ajongisaki monoko na oyo ajalaki koloba na ye, ete: ?Nani mama na ngai, banani bandeko na ngai? 49 Asembwelaki bayekoli na ye loboko na ye, alobaki ete: Tala mama na ngai na bandeko na ngai? 50 Mpo ete sokonani akosala mokano na Tata na ngai oyo na Likolo, ye ajali na ngai ndeko mobali na ndeko mwasi na mama.

Lisese na Mokoni

13 Na mokolo yango Yesu abimaki na ndako, afandaki na libongo na mai, 2 mpe bibele mingi bayanganaki mboka na ye; bongo akotaki na ebei, afandaki, mpe ebele mobimba etelamaki na libongo. 3 Asololaki na bango makambo mingi na masese ete: Mokoni abimi kokona. 4 Kati na kokona na ye nkona mosusu ekwei pambeni na njela. Bandeke bayei, balei yango. 5 Nkona mosusu ekwei epai na mabanga kuna ejui yango mabele mingi te, ebimi noki mpo na kojanga bojindo na mabele; 6 nde esili moi kobuta, ejiki, mpe mpo na kojanga ntina, ekaoki. 7 Nkona mosusu ekwei kati na njube, njube ebimi, ekibisi yango. 8 Nkona mosusu ekwei na mabele malamu eboti mbuma,— mosusu mokama mokama, mosusu ntuku-motoba ntuku-motoba, mosusu ntuku-misato ntuku-misato. 9 Oyo ajali na matoi áyoka.

10 Bayekoli na ye bayaki na ye, balobaki na ye ete: Mpo nini ojali kosolola na bango na masese. 11 Ajongisaki monoko na bango ete: Mabombami na Bokonji-na-Likolo masili kopesemela bino ete bóyeba yango, nde mapesemeli bango mosusu te. 12 Mpamba te, mpo na oyo ajui,— bakopesa ye mosusu mpe bikoleka; nde mpo na oyo ajangi,— bakobotwela ye yango ejali na ye. 13 Yango wana nakosololaka na bango na masese ete, ejali bango kotala bámona te, ejali bango koyokamela báyoka te, mpe báyeba ntina te. 14 Esakweli na Yisaya ejali kokoka na bango ete,

Ekoyokamela bino, bokoyoka nde bokoyeba ntina te.

Ekotala bino, bokomona nde bokoyeba te.

15 Mpamba te, mitema na bato oyo misili kojala na bolema.
 Bayokameli na matoi na bojito,
 Miso na bango majipami,
 Ete bámona na miso te, báyoka na matoi te,
 Báyeba na mitema te, bájonga te,
 Nábikisa bango mpe te.

16 Esengo na miso na bino mpo majali kotala, mpe na matoi na bino mpo majali koyoka! 17 Najali koloba na bino sôlo ete Basakoli mingi, na bayengebeni mingi, bajalaki na mposa na komona makambo makotalaka bino nde bamónaki yango te, mpe na mposa na koyoka makambo makoyokaka bino nde bayokaki yango te.

18 Na bongo bino bóyoka lisese na mokoni. 19 Wana

eyoki moto Liloba na Bokonji mpe eyebi ye yango ntina te, ye mabe ayei, abotoli yango ekonami na motema na ye. Ye wana oyo akonami pembeni na njela. 20 Mpo na oyo akonami epai na mabanga,— ye wana ayoki Liloba mpe ayambi yango nōkinōki na esēngō, 21 nde ajali na ntina kati na ye te kasi aumeli mwa moke, na nsima wana ebimi mpasi soko monyōkō mpo na Liloba, abeti libaku nōkinōki. 22 Mpo na oyo akonami kati na njube,— ye wana ayoki Liloba nde etungiseli na makambo na mokili, na bojimbisi na misolo, ekibisi Liloba, boye eboti ts. 23 Nde mpo na oyo akonami na mabele malamu,— ye wana ayoki Liloba, ayebi yango ntina, aboti mbuma, apesi, mosusu mokama mokama, mosusu ntuku-motoba ntuku-motoba, mosusu ntuku-misato ntuku-misato.

Masese Mosusu

24 Atielaki bango lisese mosusu ete: Bokonji-na-Likolo ekokani na moto kokona nkona malamu na elanga na ye. 25 Ejalaki bato kolala mpōngi, moyini na ye ayei, akoni bisania kati na masango mpe alongwi. 26 Etanga na masango etoi mpe eboti mbuma; na ntango yango bisania bimōnōni lokola. 27 Baombo bayei mboka na mokolo na ndako, balobi na ye ete, Nkolo, ḋokonaki nkona malamu na elanga na ys te? ḋBongo bisania bilongwi wapi? 28 Ye alobi na bango ete, Moyini moto asali boye. Baombo balobi na ye ete, ḋBongo olingi ete tōkenda koyanganisa yango? 29 Nde ye alobi ete, Te! Ntina ete ekoyanganisa bino bisania, bōbikola masango na yango elōngō te. 30 Bótika ysō mibale kokola elōngō kino ntango na kobuka, mpe na elaka na kobuka nakoloba na babuki ete, Bóyanganisa bisania liboso, bōkanga yango na bibolo mpo na kotumba yango, nde bótia masango na esika mōkō kati na ebombelo na ngai.

31 Atielaki bango lisese mosusu ete: Bokonji-na-Likolo ejali lokola mombuma na sinapi, oyo moto akamati kokona yango na elanga na ye. 32 Eleki moke na nkona ysō, nde sōkō ekokola, ekoleka monene na ndunda ysō, ekojala njete; bongo ndeke na jamba bakoya kokakema na bitape na yango. ysō

33 Alobaki lisese mosusu na bango ete: Bokonji-na-Likolo ejali lokola mfulu oyo mwasi akamati, abombi yango kati na masata misato na mfufu na masango kino ekobimba yango ysō.

34 Yesu asololaki na bibele makambo oyo yoso na masese. Ajalaki kosolola na bango makambo yoso bobele na masese, 35 ete yango elobamaki na monoko na Mosakoli ékoka ete,

Nakojipola monoko na ngai na masese,

Nakoloba makambo mabombami longwa na ebandeli na mokili.

36 Na nsima Yesu alongwaki na bibele na bato, akotaki na ndako; bayekoli na ye bayaki na ye, balobaki ete: Limbwela biso ntina na lisese na bisania na elanga. 37 Ye ajongisaki monoko ete: Mokoni na nkona malamu ajali Mwana-na-Moto.

38 Elanga ejali mokili. Mpo na nkona malamu, bango wana bajali bana na Bokonji. 39 Bisania bajali bana na ye mabe, Moyini oyo akoni bango ajali Satana. Kobuka ejali nsuka na ekeke. 40 Babuki bajali banje. Na bongo lokola bisania biyanganisami mpe bitumbami na moto, ekojala bongo na nsuka na ekeke. 41 Mwana-na-Moto akotinda banje na ye, mpe bakobimisa mabaku yoso, na lofundu yoso, kati na Bokonji na ye, 42 bakobwaka bango na litumbu na moto. Kolela mpe koswa mino ekojala wana. 43 Na ntango yango bayengebeni bakongenga lokola moi kati na Bokonji na Tata na bango. Oyo ajali na matoi áyoka.

44 Bokonji-na-Likolo ejali lokola eloço na motuya mingi ebombami kati na elanga. Moto moko akuti yango, abombi yango lisusu; mpe mpo na esengó na ye akokenda koteka biloko yoso bijali na ye, akosomba elanga yango.

45 Lisusu Bokonji-na-Likolo ejali lokola moto na mombongo koluka mabanga malamu na motuya. 46 Wana esili ye kokuta libanga moko na motuya mingi, asili kokenda kotekisa biloko yoso bijalaki na ye, asombi yango.

47 Lisusu Bokonji-na-Likolo ejali lokola moluba mobwakami kati na mai, moyanganisi mbisi na mitindo yoso.

48 Wana esili yango kotonda, babendi yango na libongo, bafandi, bayanganisi mbisi malamu na bikolo, babwaki mbisi na mpamba libanda. 49 Na nsuka na ekeke ekojala bongo. Banje bakobima, bakolongola bato mabe na kati na bayengebeni, bakobwaka bango na litumbu na moto. 50 Kolela mpe koswa mino ekojala wana.

51 Æ Bosili koyeba oyo yoso ntina? Balobaki na ye ete: Æ.

52 Ye alobaki na bango ete: Yango wana Bakomeli yoso baoyo basili koyekola mpo na Bokonji-na-Likolo bajali lokola

moto, mokolo na ndako, oyo akobimisaka biloko na sika na biloko na kala kati na bibombami na ye.

Na Nasala

53 Esili Yesu kosilisa masese oyo yoso, alongwaki wana.
 54 Akomaki na mokili na ye mpenja mpe ajalaki kolakisa bango na Yanganelo na bango, bongo bakamwakamwaki, balobaki ete: « Moto oyo ajui mayele oyo na misala na nguya oyo wapi? 55 » Ye wana mwana na mosali na mabaya te; mama na ye abiangami Malia te; bandeko na ye mibali Yakobo na Yosefe na Simona na Yuda te; 56 bandeko na ye basi bajali na biso awa te? « Na bongo ajui makambo oyo yoso wapi? 57 Mpe bajalaki kobeta libaku kati na ye; nde Yesu alobaki na bango ete: Mosakoli akojanga lokumu bobele na mokili na ye moko mpe na mboka na ye. 58 Mpe mpo na ntembe na bango asalaki misala na nguya mingi wana te.

Mpo na KuFa na Yoane Mobatisi

14 Na ntango yango Elode mokonji ayokaki nsango na Yesu, alobaki na basali na ye ete: 2 Ye wana ajali Yoane Mobatisi. Ye asekwi kati na bakufi, yango wana misala na nguya mijali kosalamna na ye. 3 Mpo ete ye Elode asili kokamata Yoane, kokanga ye, kotia ye na boloko mpo na Elodia mwasi na ndeko na ye. 4 Mpamba te Yoane alobaki na ye ete: Ekoki na yo kojala na ye te. 5 Ajalaki na mposa na koboma ye nde abangaki ebele na bato mpo ete babanjaki ete ajali lokola Mosakoli. 6 Nde wana eyaki mokolo na kobotama na Elode, mwana mwasi na Elodia abinaki kati na bango mpe asepelisaki Elode. 7 Na boye alakaki ye na ndai ete sokoko akolomba eloko nini akopesa ye yango. 8 Nde ye alakisamaki na mama na ye koloba ete: Pesa ngai awa motó na Yoane Mobatisi likolo na lungu. 9 Mokonji ayokaki mawa mpo na ndai na ye mpe mpo na baliani na ye, mpe apesaki monoko ete épesemela ye. 10 Atindaki kokatissa Yoane motó, mpe bamemaki motó na ye likolo na lungu, 11 bapesaki yango na elenge, elenge mpe amemelaki mama na ye yango. 12 Bayekoli na ye bayaki, balongolaki ebembe na ye, bakundaki ye, bakendaki koyebisa Yesu.

Bato Nkoto Mitano baleisami

13 Esili Yesu koyoka bongo, alongwaki wana na ebei

kokanda na esika moko na lisobe na ye mpenja. Nde eyokaki bibele bongo, balongwaki na mboka babilaki ye na makolo. 14 Esili ye kolubwa, amonaki ebele monene, ayokelaki bango mawa, abikisaki babeli na bango. 15 Wana eyaki mpokwa, bayekoli bayaki mboka na ye, balobaki ete: Esika oyo awa lisobe, ntango mpe esili koleka; na bongo panja bibele ete bákanda kuna na mboka mike komisombela biloko na kolia. 16 Nde Yesu alobaki na bango ete: Bajali kosenga kolongwa te, bino bópesa bango biloko bália. 17 Bango balobaki na ye ete: Awa tojali na eloko te, bobele kwanga mitano na mbisi mibale. 18 Ye ete: Bóyela ngai yango awa. 19 Apesaki monoko na bibele ete báfanda na matiti. Akamataki kwanga yango mitano na mbisi yango mibale, atalaki na Likolo, apambolaki yango, abukaki yango, apesaki kwanga na bayekoli mpe bayekoli bapesaki yango na bibele. 20 Bato yoso baliaki, batondaki, balokotaki na biteni bitikalaki biteni bitondisaki mitete jomi-na-mibale. 21 Bango baliaki bajalaki mibali soko nkoto mitano, na basi na bana na likolo.

Yesu atamboli likolo na Mai

22 Akwelisaki bayekoli na ebei nōkinoki ete bákata ngambo liboso na ye, naino ejalaki ye kopanja bibele. 23 Esili ye kopanja bibele, abutaki ngomba na esika na ye mpenja kobondela. Esili mpokwa koya, ajalaki wana ye moko; 24 nde ebei naino mosika na libongo kotumolana na mbonge, mpo ete mopepe ejalaki kojongisa bango nsima. 25 Ntango misato na nsima na midi-na-butu akomaki esika na bango kotambola likolo na mai. 26 Bayekoli bamonaki ye kota-
mbola likolo na mai, mpe mitema na bango mitomboki, balobaki ete: Mongoli ajali! Bangángáki na nsomo. 27 Nōkinoki Yesu asololaki na bango ete: Bóyika mpiko! Ngai oyo! Bóbanga te! 28 Petelo ajongiselaki ye ete: Soko yo wana, Motei, pesa ngai monoko ete náya mboka na yo likolo na mai. 29 Ye ete: Oya na yo. Petelo abimaki na ebei, atambolaki likolo na mai, ayaki na Yesu; 30 nde wana etalaki ye mopepe, abangaki, abandaki kojinda, angangaki ete: Motei! Bikisa ngai! 31 Nōkinoki Yesu asembolaki loboko, asimbaki ye, alobaki na ye ete: E moto na kondima moke! Obetaki ntembe mpo na nini? 32 Bakwelaki na ebei, mpe mopepe ekitaki. 33 Nde bango na kati na ebei bakumbamelaki ye, bango ete: Na soko ojali Mwana-na-Njambe.

34 Esili bango kokata ngambo, bakomaki na mokili na Genesaleta. 35 Mibali na esika yango basosolaki ye, batindaki monoko kati na ndambo yoso na epai yango, bamemelaki ye bato yoso na malali, bajalaki kobondela ye ete bármama bobele nsuka na mokoto na ye, mpe bango yoso bamamamaki bongo babikisamaki.

Mitindo na Bafalisai

15 Na ntango yango Bafalisai na Bakomeli baoyo balongwaki na Yelusaleme bayaki mboka na Yesu, balobaki ete: 2 ḋMpo nini bayekoli na yo bakosopaka mitindo na mikolo? Mpo ete soko bakolia kwanga, bakosukolaka maboko te. 3 Ye nde ajongiselaki bango monoko ete: ḋMpo nini bino mpe bokosopaka malako na Njambe mpo na mitindo na bino? 4 Mpo ete Njambe alobaki ete,

Kumisa tata mpe mama,
mpe ete,

Oyo akofinga tata soko mama ákuwa kokufa.

5 Nde bino bokolobaka ete, Soko nani akoloba na tata soko na mama ete, Likabo! na eločo yango elingaki bino kosungama na ngai,— 6 akokumisa tata na ye na mama na ye soko moke te. Bongo na mitindo na bino boyeisi Liloba na Njambe mpamba. 7 Bakosi! Na malamu Yisaya asakolaki na ntina na bino ete,

8 Bato oyo bakokumisaka ngai na monoko,
Nde mitemra na bango mijali na ngai mosika.

9 Bakosalelaka ngai mpamba,
Bakolakisaka malako majali mibeko na bato.

10 Abiangaki ebele mboka na ye, alobaki na bango ete:
11 Bóyokaka! Bóyeba ntina! Eločo ekokota na monoko ekopesa moto mbindo te; kasi mpo na eločo ekobima na monoko, yango wana ekopesa moto mbindo. 12 Na ntango yango bayekoli na ye balobaki na ye ete: ḋOyebi ete Bafalisai bayokaki liloba yango mpe basiliki? 13 Ye ajongisaki monoko ete: Njete yoso oyo Tata na ngai na Likolo akoni te ekobikwa. 14 Bótika bango! Bajali bato bakufeli miso kotambolisa bamosusu bakufeli miso. Soko mokufeli-miso moko akotambolisa mokufeli-miso mosusu bango yoso mibale bakokwea na libulu. 15 Petelo ajongisaki monoko na ye ete: Limbwela biso lisese yango. 16 Ye ete: ḋBino mpe bojali naino na mayele te? 17 ḋBoyebi te ete yoso ekokota na

na monoko ekokoma na libumu mpe ekobima na kabine?
 18 Yango ekobima na monoko na moto ekouta na motema,
 yango wana mpe ekopesa moto mbindo; 19 mpo ete, na
 motema na moto makanisi mabe makobimaka, na koboma,
 na pite, na ekobo, na moibi, na matatoli na lokuta, na kotuka.
 20 Makambo oyo makopesaka moto mbindo, nde kolia na
 maboko masukolami te ekopesa moto mbindo te.

Mwasi na Sula-Poinika

21 Yesu alongwaki wana, akendaki na ye kuna na ndambo
 na Tula na Sidona. 22 Mwasi moko na ndambo yango,
 moto na Kanana, abimaki, ajalaki konganga ete: Yokela ngai
 mawa! Motei, Mwana na Dawidi! Mwana na ngai mwasi
 atungisami mingi na molimo mabe. 23 Nde ajongiselaki ye
 liloba moko te. Bayekoli na ye bayaki na ye, bajalaki kolomba
 ye ete: Panja ye! mpo ete akongangaka nsima na biso.
 24 Ye ajongisaki monoko ete: Natindami bobele mboka
 na bampate na ndako na Yisalaele baoyo babungami.
 25 Nde mwasi ayaki kokumbamelia ye, alobaki ete: Motei!
 Sunga ngai! 26 Ye ajongisaki monoko ete: Ejali malamu te
 kokamata kwanga na bana kobwaka yango na bana-na-
 mbwa. 27 Mwasi alobaki ete: Es, Motei, kasi bana-na-mbwa
 bakoliaka na mpumbu ikokweaka na mesa na nkolo na bango.
 28 Na ntango yango Yesu ajongiselaki ye ete: Es mama!
 Kondima na yo ejali monene. Ebimela yo lokola ejali na yo
 mposa. Mwana na ye abikisamaki bobele na ntango yango.

Na Galilai Lisusu

29 Yesu alongwaki wana, akendaki na libongo na mai na
 Galilai, abutaki ngomba, afandaki wana. 30 Bibebe na bato
 mingi bayaki mboka na ye, na bato na bango elongo,—
 bibosoco na batengumi na bakufeli-miso na bimimi na bam-
 susu mingi, balalisaki bango na makolo na ye mpe abikisa
 bango. 31 Bongo bibebe bakamwaki wana emonaki bango
 bimimi koloba mpe bibosoco kobika mpe batengumi kotambola
 mpe bakufeli-miso kotala. Bakumisaki Njambe na Yisalaele.

Bato Nkoto Minei baleisami

32 Yesu abiangaki bayekoli na ye mboka na ye, alobaki
 ete: Najali koyokela ebele mawa, mpo ete basili koumela awa
 na ngai naino mikoko misato mpe bajali na eloeko na kolia te.

Najali na mposa na kopanja bango na njala te, ete bálemba na njela te. 33 Bayekoli balobaki na ye ete: ḋ Kwanga mingi boye ekojuama na biso awa na lisobe wapi ete bato na ebele monene boye bátonda? 34 Yesu alobaki na bango ete: Bojali na kwanga boni. Bango ete: Nsambo na mwa mbisi mosusu. 35 Apesaki monokō na ebele ete bákisa na nse, 36 akamataki kwanga yango nsambo na mwa mbisi yango, atondi, abukaki yango, apesaki yango na bayekoli, bayekoli mpe bapesaki yango na bibele. 37 Bango yoso baliaki, batondaki, balokoti na biteni bitikalaki biteni bitondisaki bikōč nsambo. 38 Bango baliaki bajalaki mibali nkoto minei, na basi na bana na likolo. 39 Apalanganisaki bibele, akweli na ebei, akomaki na ndambo na Magadala.

Bafalisai baluki Elembō

16 Bafalisai na Basadukai bayaki mboka na ye komeka ye; balombaki ye kotalisa bango elembo na Likolo. 2 Ye nde ajongiselaki bango ete: Wana ejali mpokwa bokolobaka ete, Lobi moi malamu, mpamba te Likolo ejali motane; 3 mpe na ntongo ete, Lelo mbula, mpamba te Likolo ejali motane mpe ejali koyinda. Boyebi kokabola bilongi na Likolo, ḋ nde bokoki koyeba bilembo na bilaka? 4 Libota mabe, libota na ekobo, akolukaka elembo; elembo mpe ekopesemela yango te, bobels elembo na Yona. Atikaki bango, alongwaki na ye.

5 Bayekoli bakataki ngambo nde babosanaki komema kwanga. 6 Yesu alobaki na bango ete: Bókeba, bótia mitema na mpo na mfulu na Bafalisai na Basadukai. 7 Bajalaki kokanisa kati na bango ete: Tomemi kwanga te. 8 Yesu ayebaki bongo, alobaki ete: ḋ bato na kondima moke! ḋ Mpo nini bojali kokanisa kati na bino ete bojali na kwanga te? 9 ḋ Naino bomoni te? ḋ Bokanisi kwanga yango mitano kati na bato nkoto mitano mpe soko bojuaki mitete boni te? 10 ḋ Bokanisi kwanga yango nsambo kati na bato nkoto minei mpe soko bojuaki bikōč boni te? 11 ḋ Bomoni ete nalobaki na bino na ntina na kwanga te boni? Nde bótia mitema na mpo na mfulu na Bafalisai na Basadukai. 12 Na bongo bayebaki ete alobaki ete bátia mitema na mpo na mfulu na kwanga te kasi na mpo na mateyo na Bafalisai na Basadukai.

Koyambola na Petelo

13 Yesu ajalaki na ndambo na Kaisala-na-Filipo, abandaki kotuna bayekoli na ye ete: Bato bakolobaka ete Mwana-na-Moto ajali nani. 14 Bango ete: Bamosusu ete, Yoane Mobatisi; bamosusu ete, Elia; bamosusu ete, Yilimia soko moko na Basakoli. 15 Alobaki na bango ete: Bino nde bokolobaka ete ngai nani. 16 Simona Petelo ajongisaki monoko na ye ete: Yo ojali Masiya, Mwana na Njambe na Bomoi. 17 Yesu ajongiselaki ye ete: Esengo na yo, Simona mwana na Yona, mpo ete mosuni, na makila, ayebisi yo yango te, kasi Tata na ngai oyo na Likolo ayebisi yango. 18 Ngai mpe najali koloba na yo ete yo ojali Petelo, mpe nakotonga Ekelesia na ngai likolo na libanga oyo. Bikuke na Seolo bikokoka kokweisa yango te. 19 Nakopesa yo mafungola na Bokonji-na-Likolo; soko okokanga eloko nini awa na mokili ekojala eloko ekangami kuna na Likolo, soko mpe okokangola eloko nini awa na mokili ekojala eloko ekangwi kuna na Likolo. 20 Na ntango yango apekisaki bayekoli ete báyebisa moto moko te ete ye ajali Masiya.

21 Na nsima na yango Yesu Masiya abandaki kotalisa bayekoli na ye ete ekoki na ye kokenda na Yelusaleme, koyoka mpasi na makambo mingi na maboko na mikolo na mboka na Mikolo-na-Banganga na Bakomeli, kobomama mpe kosekwa na mokolo na misato. 22 Bongo Petelo apengwisaki ye moke, abandaki kopamela ye ete: Soko moke te, Motei! Oyo ekojala na yo soko moke te! 23 Nde ye abongwaki alobaki na Petelo ete: Kende na yo na nsima na ngai, Satana! Ojali libaku na ngai! Mpo ete okokanisaka makanisi na Njambe te kasi makanisi na bato.

Mpo na Kobila Yesu

24 Na nsima Yesu alobaki na bayekoli na ye ete: Soko moto moko ajali na mposa na kotambola na nsima na ngai, ámiboya ye mpenja, átombola ekulusu na ye, ábila ngai; 25 mpamba te, soko moto nani akojala na mposa na kobikisa bomoi na ye, akobebisa yango, soko nde moto nani akobebisa bomoi na ye na mpo na ngai, akojua yango. 26 Mpamba te, émoto akojala na litomba nini, soko akojua mokili mobimba, nde akobungisa bomoi na ye? Soko—émoto akosombotana bomoi na ye na eloko nini? 27 Mpamba te Mwana-na-Moto

alingi koya na nkembo na Tata na ye, na banje na ye elongo; na ntango yango akopesa moto na moto libonja na mosala na ye. 28 Najali koloba na bino soko ete bamoko na bango batelemi awa bakomona kufa te kino ekomona bango Mwana-na-Moto koya na Bokonji na ye.

Kobongwana nsā Yesu

17 Na nsima na mikolo motoba Yesu akamataki Petelo na Yakobo na Yoane ndeko na ye, akambaki bango kuna na ngomba molai epai na bango impenja; mpe abongwanaki liboso na bango. 2 Elongi na ye engengaki lokola moi, bilamba na ye bijalaki impembe lokola langilangi. 3 Mose na Elia bamonanaki na bango kosolana na ye. 4 Petelo ajongisaki monoko na Yesu ete: Motei, ejali malamu na biso kojala awa! Soko olingi, nakosala awa mingombo misato,—moko na yo, moko na Mose, moko na Elia. 5 Naino ejalaki ye koloba, lipata na langilangi ejipaki bango, mongongo ebimaki na lipata ete: Oyo Mwana na ngai Molingami, nasepeli ye mingi; bōyoka ye! 6 Eyokaki bayekoli boye, bakweaki na bilongi na bango, babangabangaki na nsomo mingi impenja. 7 Yesu ayaki mboka na bango, amamaki bango, ye ete: Bótema! Bóbanga te! 8 Batombolaki miso na bango, bamonaki moto mosusu te, bobele Yesu Ye moko impenja.

9 Ekitaki bango na ngomba, Yesu alakaki bango makasi ete: Bóyebisa moto moko emoncneli yango te, kino ekosekwa Mwana-na-Moto kati na bakufi. 10 Bayekoli batunaki ye ete: Na bongo Bakomeli bakolobaki ete ekoki na Elia koya liboso mpo na nini? 11 Nde ye ajongisaki monoko ete: Elia ajali koya mpe akobongisa biloko yoso; 12 nde najali koloba na bino ete Elia ayei naino mpe basosalaki ye ts, kasi basalelaki ye yoso elingaki bango. Bongo mpe Mwana-na-Moto akomona mpasi na maboko na bango. 13 Na ntango yango bayekoli bayebaki ete alobaki na bango na ntina na Yoane Mobatisi.

Molimo Mabe ebimisami na Elenge Mobali

14 Bakomaki kati na ebele mpe moto moko ayaki mboka na Yesu, akumbelaki ye mabongo, alobaki ete: 15 Yokela mwana na ngai mobali mawa, Motei! Ajali na ligboma mpe abeli mingi. Mpamba te mbala mingi akokweaka na moto mpe mbala mingi na mai. 16 Nakambaki ye na bayekoli na

yo mpe bakokaki kobikisa ye te. 17 Yesu ajongisaki monoko ete: E libota lijangi kondima mpe lipengwi! e Nájala na bino elongo kino ntango nini? e Náyikela bino mpiko kino ntango nini? Bókambela ngai ye awa! 18 Yesu apamelaki molimo mabe mpe ebimaki na ye. Elenga abikisamaki na ntango yango. 19 Na nsima bayekoli bayaki mboka na Yesu na ye mpenja, bango ete: e Biso tokokaki kobimisa yango te mpo na nini? 20 Ye alobaki na bango ete: Mpo na moke na kondima na bino! Najali koloba na bino solo ete, soko bokojala na kondima lokola mombuma na sinapi, bokoloba na ngomba oyo ete, Longwa awa kokenda wana! mpe ekolongwa. 21 Yoso ekokoka na bino. Molimo na motindo oyo ekoki kobimisama bobale na kobondela mpe na kokila.

Mpo na Kufa na Lisekwa na Yesu

22 Bajongaki na Galilai mpe Yesu alobaki na bango ete: Mwana-na-Moto akopesama na maboko na bato, 23 bakoboma ye mpe akosekwa na mokolo na misato. Bajalaki na bojito na mitema mingi mpenja.

Mpo na Mpako-na-Tempelo

24 Bakomaki na Kapalanauma mpe bakongoli na Mpako-na-Tempelo bayaki mboka na Pstel, bango ete: e Molakisi na bino akofutaka Mpako-na-Tempelo te? 25 Ye ete: Te, akofutaka. Esilaki bango kokota na ndako, Yesu liboso alobaki na ye ete: Simona, okanisi nini na likambo oyo,— mikonji na mokili bakokongolaka mpako na biloko soko mpako na njoto na banani,— e na bana na bango soko na bapaya? 26 Ye ete: Na bapaya. Yesu alobaki na ye ete: 27 Na bongo bana bajali bansomi; nde ete totaisa bango libaku te,— kende na yo kuna na mai kobwaka ndobo, benda mbisi oyo ekoya liboso, jipola monoko na yango mpe okokuta mpata; kamata yango kopesa bango mpo na biso na yo.

Kowelana na Bayekoli

18 Na ntango yango bayekoli bayaki mboka na Yesu, bango ete: e Na boye nani aleki monene kati na Bokonji-na-Likolo? 2 Abiangaki mwana moke moko mboka na ye, atemisaki ye na kati na bango, alobaki ete: 3 Najali koloba na bino solo ete soko bokobongola mitema na bino kojala lokola bana mike te, bokokota na Bokonji-na-Likolo soko moke

te. 4 Na bongo oyo akomisokisa lokola mwana moke oyo, ye wana aleki monene kati na Bokonji-na-Likolo. 5 Soko nani akonyangela mwana na motindo oyo na nkombo na ngai ajali konyangela ngai.

6 Soko moto nani akotaisa moko na bandimi na ngai oyo mike libaku, eleki na ye malamu ete libanga monene ekangama na nkingo na ye mpe akibisama na mai bojindo. 7 Mawa na mokili mpo na mabaku; mpamba te, mabaku mayebi kojanga te kasi mawa na moto oyo akoyeisa libaku. 8 Soko loboko na yo soko lokolo na yo ekotaisa yo libaku, kata yango, bwaka yango na yo. Kokota na bomoi mpe kojanga loboko moko soko lokolo moko eleki na yo malamu na kojala na maboko mibale na makolo mibale mpe kobwakama kati na moto na seko. 9 Soko mpe liso na yo ekotaisa yo libaku, bimisa yango, bwaka yango na yo. Kokota na bomoi na liso moko eleki na yo malamu na kojala na miso mibale mpe kobwakama kati na Geena-na-moto.

Lisese na Mpate Oyo Abungi

10 Bókeba ete bótiola moko na baoyo mike te; mpo ete najali koloba na bino ete banje na bango kuna na Likolo bakotalaka elongi na Tata na ngai oyo na Likolo ntango yé. 11 Mpo ete Mwana-na-Moto ayei kobikisa yango ebebi.

12 Bokanisi nini na likambo oyo,— soko mpate mokama bajali na moto moko, mpe moko na bango abungi, é akotika bango ntuku-libwa-na-libwa kokenda kati na mokili na ngomba koluka oyo abungi te? 13 Soko mpe akojua yango,— najali koloba na bino ete akosepela yango na esengo eleki esengo mpo na bango ntuku-libwa-na-libwa baoyo babunganaki te. 14 Bongo mokano na Tata na bino na Likolo ejali boye ete moko na baoyo mike ábeba te.

15 Soko ndeko na yo akosalela yo mabe, kende noki kopamela ye bobele bino mibale; soko akoyoka yo, ojui ndeko na yo. 16 Soko akoyoka yo te, kende na bamosusu, soko moko soko mibale, ete maloba yé malendisama na minoko na batatoli mibale soko misato. 17 Soko akoyoka bango te, loba yango na lingomba; soko akoyoka lingomba te, ájala na yo lokola Mopakano na mokengoli-na-mpako. 18 Najali koloba na bino soko ete soko bokokanga biloko nini awa na nse, bikojala biloko bikangami kuna na na Likolo; soko mpe bokokangola biloko nini awa na nse, bikojala biloko bikangwi kuna na

Likolo. 19 Lisusu najali koloba na bino ete soko bato mibale kati na bino bakondimana awa na nse na ntina na eloko na eloko ekolomba bango, ekobirnela bango bongo epai na Tata na ngai oyo na Likolo. 20 Mpo ete esika eyangani bato mibale soko misato na nkombo na ngai, najali wana na kati na bango.

21 Na nsima Petelo ayaki epai na ye, alobaki na ye ete: Motei, nálimbisa ndeko na ngai oyo akosalela ngai mabe mbala boni, ékino mbala nsambo? 22 Yesu alobaki na ye ete: Najali koloba na yo ete kino mbala nsambo te, kasi kino mbala ntuku-nsambo-na-nsambo.

Lisese na Moombo na Yauli

23 Yango wana Bokonji-na-Likolo ekokokana na Mokonji moko oyo ajalaki na mposa na kosilisa makambo na baombo na ye. 24 Abandi kotanga makambo. Moto moko na nyongo ayaki mboka na ye, nyongo na ye mpata nkoto-nkoto ntukuminei, 25 nde ajalaki na eloko na kofuta te, bongo nkolo apesi monoko ete átsakama, na mwasi na ye, na bana na ye, na biloko na ye yoso, boye áfuta nyongo. 26 Na bongo moombo akwei, akumbameli ye, alobi ete, Ójala na ngai na motema petee mpe nakofutela yo yoso. 27 Nkolo ayokelaki moombo yango mawa, akangoli ye, alimbisi ye nyongo yango. 28 Moombo yango abimi, ajui moko na baombo baninga na ye oyo ajalaki na nyongo na ye mpata mokama, asimbi ye, akangi ye nkingo, alobi ete, Futa nyongo na yo. 29 Na bongo moombo yango moninga na ye akwei, abondeli ye ete, Ójala na ngai na motema petee mpe nakofutela yo. 30 Nde alingaki te, kasi ayaki, atii ye na boloko kino ekofuta ye nyongo yango. 31 Na bongo baombo baninga na ye bamonaki makambo mabimaki, bayokaki bojito mingi mpenja, bayaki kosoola nkolo na bango makambo yoso mabimi. 32 Na nsima nkolo abiangi ye mboka na ye, alobi na ye ete, E moombo mabe! nalimbisaki yo nyongo yango yoso mpo obondelaki ngai, 33 ékokaki na yo koyokela moombo moninga na yo mawa te lokola ngai mpe nayokelaki yo mawa? 34 Nkolo na ye alemwi na ye, apesi ye na maboko na bakambisi kino ekofuta ye nyongo na ye yoso. 35 Bongo mpe Tata na ngai na Likolo akosalela bino, soko na mitema na bino bokolimbisa moto ndeko na ye moto ndeko na ye te.

Mpo na Koboma Mabala

19 Wana esilisi Yesu maloba oyo, alongwaki na Galilai, akomaki na ndambo na Yuda ejali na ngambo na Yaladene. 2 Bibele na bato mingi babilaki ye, mpe abikisaki bango wana. 3 Bafalisai bayaki mboka na ye komeka ye, bango ete: 4 Ejali malamu kolongola mwasi na ntina yoso? 4 Ye nde ajongisaki monoko ete: 5 Botangi te ete Mojalisisa-laki bango mobali na mwasi na ebandeli? alobaki mpe ete,

5 Na bongo moto akotika baboti na ye, akosangana na mwasi na ye, mpe bango mibale bakojala njoto moko.

6 Boye bajali lisusu mibale te kasi njoto moko, na bongo mpo na oyo Njambe atongani, moto átangola yango te. 7 Balobaki na ye ete: Na bongo 8 mpo nini Mose alakaki ete bápesa mokanda na koboma libala mpe bálongola mwasi? 8 Alobaki na bango ete: Mose apesaki bino njela na kolongola basi na bino mpo na makasi na mitema na bino; nde longwa na ebandeli ejalaki boye te. 9 Najali koloba na bino ete, soko nani akolongola mwasi na ye, nde mpo na ekobo te, mpe akobala mwasi mosusu, akojala moto na ekobo. 10 Bayekoli balobaki na ye ete: Soko motindo na likambo na moto na mwasi ejali boye, eleki malamu kobala te. 11 Nde alobaki na bango ete: Bato yoso bakoyamba likambo oyo te, kasi bobele bango basili kopesama njela. 12 Mpo ete bamosusu bajali mikube longwa na libumu na mama, bamosusu bajalisami mikube na maboko na bato, bamosusu bamijalisi mikube mpo na Bokonji-na-Likolo. Oyo akoki koyamba, tika áyamba yango.

13 Na nsima bana miks bakambamaki mboka na Yesu ete átiela bango maboko na ye mpe ápambola bango. Bayekoli bapamelaki bango, 14 nde Yesu alobaki ete: Bótika bana miks, bópekisa bango koya mboka na ngai te; mpo ete Bokonji-na-Likolo ejali na bato na motindo yango. 15 Atielaki bango maboko na ye mpe alongwaki wana.

Mo ui atunani na Yesu

16 Moto moko ayaki mboka na Yesu, alobaki ete: Molakisi, násala likambo malamu nini ete nájala na bomoi na seko? 17 Ye nde alobaki na ye ete: 18 Mpo nini ojali kotuna ngai na ntina na likambo malamu? Bobele Moko ajali malamu. Soko ojali na mposa na kokota na bomoi, tosa malako. 18 Alobaki na ye ete: Malako nini? Yesu nde alobaki ete: Oyo boye,—

óboma moto te, ósala ekobo te, óyiba te, ótatola makambo na lokuta te, 19 kumisa tata na yo mpe mama na yo; mpe-ólinda bajalani na yo lokola njoto na yo moko. 20 Elenga yango alobaki na ye ete: Natosi makambo oyo yoso. ñ Eloko nini ejangeli ngai naino? 21 Yesu alobaki na ye ete: Soko ojali na mposa na kobonga, kende na yo, teke biloko bijali na yo, pese na babola mpe okojala na biloko na motuya kuna na Likolo; mpe yaka kobia ngai. 22 Nde eyokaki elenga likambo yango, alongwaki na mawa, mpamba te ajalaki mojui na biloko mingi.

23 Yesu alobaki na bayekoli na ye ete: Najali koloba na bino solo ete, mojui akokota na Bokonji-na-Likolo na makasi. 24 Najali koloba na bino lisusu ete, kokota na kamela na liso na ntonga eleki motau na kokota na mojui na Bokonji-na-Likolo. 25 Eyokaki bayekoli boye bakamwakamwaki mingi mpenja, bango ete: ñ Bongo nani akoki kobika? 26 Yesu atalaki bango, alobaki ete: Epai na bato oyo ekokoka kosalamo te, nde epai na Njambe ekokoka kosalamo. 27 Na nsima Petelo alobaki na ye ete: Biso totiki biloko yoso mpe tobili yo. Bongo ñ eloko nini ekojala na biso? 28 Nde Yesu alobaki ete: Najali koloba na bino solo ete kati na Kojalisa-na-Sasaipi wana ekofanda Mwana-na-Moto na kitin-a-bokonji na nkembo na ye, bino bato bobili ngai bokofanda na kitin-a-bokonji jomi-na-mibale kosambisaka mabota jomi-na-mibale na Yisalaele. 29 Oyo mpe atiki ndako soko bandeko mibali soko bandeko basi soko tata soko mama soko bana soko bilanga na mpo na nkombo na ngai akojua biloko bileki mbala mingi, na bomoi na seko lokola. 30 Mingi bajali liboso bakojala nsima, bango na nsima bakojala liboso.

Lisese na Lifuti na Basali

20 Mpo ete Bokonji-na-Likolo ejali lokola moto moko, mokolo na ndako, oyo abimaki na ntongo mpenja kokamata basali na elanga na ye na miwiti. 2 Andimani na basali yango kopesa bango mpata mpata na mokolo moko, atindi bango kati na elanga na ye. 3 Ntango soko misato na nsima abimi, amoni bamosusu batemi pasasi na jando, 4 alobi na bango ete, Bino mpe bökende na elanga mpe soko eloko nini ejali malamu, nakopesa bino bongo. Bakendeki bongo. 5 Lisusu abimi na midi mpe na ngonga misato, asali bobele bongo. 6 Nde penepena na ngonga mitano na mpokwa abimi,

amoni bamosusu batemi, alobi na bango ete, Mpɔ nini botelami awa pasasi moi mobimba. 7 Balobi na ye ete, Mpɔ ete moto akamati biso mosala te. Alobi na bango ete, Bino mpe bökende na bino kuna na elanga. 8 Elingaki butu kokufa, mokolo na elanga alobi na kapita na ye ete, Bianga basali kopesa bango lifuti; banda na baoyo bayaki nsima, silisa na bango bayaki liboso. 9 Bango bayaki na ngonga mitano na mpokwa bajui mpata mpata. 10 Bango bayaki liboso bakanisaki ete bakojua mosusu na likolo, nde bango mpe bajui mpata mpata. 11 Ejui bango bongo, babandi koi-maima na ntina na mokolo na ndako ete, 12 Baoyo na nsima basali bobele ntango moko, opasi bango motindo moko na biso ata tosali moi moi na milunge mingi. 13 Nde ye ajongiselaki moko na bango ete, Najali kosalela yo mabe tg, moninga. 14 Ondimanaki na ngai mpɔ na mpata te? 14 Kamata yango na yo, kende na yo; najali na mposa na kopesa oyo na nsima motindo moko na yo. 15 ?Ekoki na ngai kosala na biloko na ngai moko lokola ejali na ngai mposa te? 16 Yo ojali na kolula mpɔ ete ngai najali na likabo? 16 Bobele bongo bango na nsima bakojala liboso, bango na liboso bakojala nsima.

Mpɔ na Kufa na Lisekwa na Yesu

17 Yesu alingaki kobuta kuna na Yelusaleme, akambaki Bajomi-na-mibale na bango impenja, alobaki na bango kati na njela ete: 18 Tojali kobuta na Yelusaleme. Mwana-na-Moto akokabama na maboko na Mikolo-na-Banganga na Bakomeli. Bakokweisa ye mpɔ na kufa, 19 bakopesa ye na maboko na Bapakano mpɔ na kotuka ye, na kobeta ye mpimbo, na kobakisa ye na ekulusu. Na mokolo na misato akosekwa.

Bana na Jebedai

20 Na nsima mama na bana na Jebedai ayaki mboka na Yesu, na bana na ye elongo, akumbamelaki ye kolomba ye likambo moko. 21 Ye nde alobaki na ye ete: ?Olingi nini? Alobaki na ye ete: Pesa monoko ete bana na ngai oyo mibale bafanda, moko na loboko na yo na mobali, moko na loboko na yo na mwasi, kati na bokonji na yo. 22 Yesu ajongisaki monoko ete: Boyebi te sokɔ bojali kolomba nini, ?bokoki komela kɔɔ oyo ngai nalingi komela yango? Balobaki na ye ete: Tokoki. 23 Alobaki na bango ete: Bokomela kɔɔ na

ngai, nde mpo na kofanda na loboko na ngai na mobali soko na loboko na ngai na mwasi, yango ejali na ngai kopessa te, kasi ekojala na bango Tata na ngai asili kobongisela bango yango. 24 Eyokaki Bajomi boye, basilikaki na bandeko yango mibale 25 nde Yesu abiangaki bango mboka na ye, alobaki ete: Boyebi ete mikonji na Bapakano bakoyangelaka bango mwango, mpe bato minene bakotalisaka bokonji na bango; kati na bino ejali bongo te. 26 Kasi soko nani ajali na mposa na kojala monene kati na bino, ajala mosaleli na yoso; 27 mpe soko nani kati na bino ajali na mposa na kojala liboso, ajala moombo na yoso. 28 Bongo mpe Mwana-na-Moto ayaki kosalelama te kasi kosalela mpe kopesa bomoi na ye lokola lisiko mpo na bato mingi.

Bato Mibale bajui Miso

29 Babimaki na Yeliko mpe ebele monene na bato babilaka Yesu. 30 Bato mibale baoyo bakufelaki miso bafandaki pemberi na njela, bayokaki ete Yesu ajali koleka, bangangaki ete: Yokela biso mawa, Motei! & Mwana na Dawidi! 31 Ebele epekisaki bango ete bájala nye, nde balekaki konganga ete: Yokela biso mawa, Motei! & Mwana na Dawidi! 32 Yesu atemaki abiangaki bango, alobaki ete: Bojali na mposa ete násalela bino nini. 33 Balobaki na ye ete: Ete miso na biso májipwa, Motei! 34 Yesu ayokelaki bango mawa, amamaki miso na bango. Nokinoki bamónaki lisusu mpe babilaki ye.

Yesu akoti na Yelusaleme lokola Mokonji

21 Wana ebelémaki bango na Yelusaleme, bakomaki na Betefage kuna na ngomba na Bilaya; na ntango yango Yesu atindaki mibale na bayekoli, z alobaki na bango ete: Bókende na bino kati na mboka ejali kotalana na bino, nokinoki bokokuta mpunda asili kokangama, na mwana-na-mpunda na ye esika moko, bokangola bango, bokambela ngai bango. 3 Soko mpe moto moko akoloba likambo na bino, bóloba ete Motei ajali na bosenga na bango, mpe akotinda bango nokinoki. 4 Oyo ebimaki boye ete yango elobamaki na monoko na Mosakoli ékoka ete,

Loba na mwana mwasi na Siona ete:

5 Tala mokonji na yo ajali koya na yo,
Na boboto asili kobuta likolo na mpunda
Mpe likolo na mwana-na-mpunda na mosala.

6 Bayekoli bakendaki bongo, basalaki lokola Yesu apesaki bango monoko, 7 bakambaki mpunda na mwana-na-mpunda, batiaki bilamba likolo na bango, mpe Yesu abutaki likolo na bango. 8 Ebele monene na bato batandaki bilamba na bango mpenja na njela, nde bamosusu bajalaki kokata bitape na njete mpe kotanda yango na njela. 9 Bibele na bato bajalaki kokenda bongo, bamosusu liboso na ye barnosusu na nsima, bajalaki konganga ete: Osanna na Mwana na Dawidi! Oyo ajali koya na nkombo na Yawe apambwama! Osanna na Bisika-bileki-Likolo!

Yesu apeteli Tempelo

10 Abimaki kati na Yelusalerme, mpe mitema na bato na mboka mobimba mitombokaki, bango ete: ¿Oyo awa nani? 11 Bibele bajalaki kojongisa monoko ete: Oyo Mosakoli Yesu oyo auti na Nasala na Galilai.

12 Yesu akotaki na Tempelo, abimisaki bango yoso bajalaki kotevisa mpe kosomba kati na Tempelo, abalolaki mesa na basenji na misolo, na kiti na batekisi na bibenga. 13 Alobaki na bango ete: Esili kokomama ete,

Ndako na ngai ekobiangama ndako na mabondeli, nde bino bokojalisaka yango esika na bayibi.

14 Bamoko bakufelaki miso na batengumi bayaki mboka na ye kati na Tempelo mpe abikisaki bango. 15 Nde Mikolona-Banganga na Bakomeli bamonaki makambo na kokamwa masali ye, na bilenga konganga kati na Tempelo ete: Osanna na Mwana na Dawidi! bongo basilikaki, 16 balobaki na ye ete: ¿Oyoki yango ejali bango koloba? Yesu alobaki na bango ete: Ee! ¿nde botangi te ete,

Obongisi masanjoli na minoko na bana mika mpe na banungi?

17 Atikaki bango, abimaki libanda na mboka, akendaki na Betanya kolala wana.

Mosuke efingami

18 Na ntongontongo ajalaki kojonga na mboka, ayokaki njala, 19 amonaki njete na mosuke moko, ayaki epai na yango akutaki elo na yango te bobole matiti, alobaki na yango ete: Libela mbuma ekojuama na yo liusu te. Nokiniki mosuke ekaokaki.

20 Emonaki bayekoli bongo, bakamwaki ete: Mosuke

ekaoki noki mpenja! 21 Nde Yesu ajongiselaki bango ete: Najali koloba na bino sōlō ete, sōkō bakojala na kondima mpe bokotia ntembe te, bokosala bobelē oyo esalameli mosuke oyo te, kasi sōkō bokoloba na ngomba oyo ete, Longwa awa! Mibwaka kati na mai!— ekojala bongo. 22 Sōkō bokolomba bilōkō nini kati na mabōndeli na bino mpe bokondima, bokojuwa yango.

Ntembe na Banganga

23 Akōtaki na Tempelo, ajalaki kolakisa wana, mpe Mikolo-na-Banganga na mikolo na mboka bayaki mboka na ye, balobaki ete: ḋ Ojali kosala makambo oyo na bokonji nini? ḋ Nani mpe apesi yo bokonji oyo? 24 Yesu ajongisaki monōkō na bango ete: Ngai mpe nakotuna bino likambo mōkō, sōkō bokokoka koloba yango na ngai, ngai mpe nakoloba na bino sōkō najali kosala makambo oyo na bokonji nini. 25 Libatisa na Yoane eutaki wapi,— ḋ na Likolo sōkō na bato? Nde bango bajalaki kotiana ntembe kati na bango ete: Sōkō tokoloba ete, Na Likolo,— akoloba na biso ete, Na bongo mpo nini bondimaki ye te; 26 nde sōkō tokoloba ete, Na bato,— tojali kobanga bato, mpo ete bato yoṣō bajali kotanga Yoane lokola Mosakoli. 27 Bajongiselaki Yesu monōkō ete: Toyebi te. Ye alobaki na bango ete: Ngai mpe nakoloba na bino te sōkō najali kosala makambo oyo na bokonji nini.

Lisese na Bana Mibale

28 Bokanisi nini na likambo oyo,— moto mōkō ajalaki na bana mibali mibale. Akendeki mboka na oyo na liboso, alobi ete, Mwana, kende na yo lēlō kosala kati na elanga. 29 Ye ajongisi monōkō ete, Nalingi te. Na nsima amisemi, mpe akendeki. 30 Ayaki mboka na oyo na mibale, alobi bobelē bongo. Ye nde ajongisi monōkō ete, Es tata, nakei. Nde akendeki te. 31 ḋ Na kati na bango mibale nani asali mokano na tata? Bango ete: Oyo na liboso. Yesu alobaki na bango ete: Najali koloba na bino sōlō ete bakōngoli-na-mpako na bato na pite bakokōta na Bokonji-na-Njambe liboso na bino. 32 Mpamba te Yoane ayaki mboka na bino na njela na boyengebens mpe bondimaki te, nde bakōngoli-na-mpako na bato na pite bandimaki ye. Bino nde bomōnaki boye, kasi na nsima bomisemaki te ete bōndimelaye.

Lisese na Basali Mabe na Elanga

33 Bóyoka lisese mosusu. Moto moko, mokolo na ndako akonaki elanga na miwiti, ajingaki yango na lopango, atimolaki ekamelo kati na yango, atongaki etalelo, apesaki yango na maboko na basali, atamboli mobembo na mboka mosusu. 34 Wana ebelemei elaka na mbuma, atindi baombo na ye mboka na basali na elanga kojua mbuma na maboko na bango. 35 Esili basali kojua baombo na ye, babeti mosusu makasi, babomi mosusu, babwakeli mosusu mabanga. 36 Lisusu atindi baombo mususu, motuya na baoyo elekaki bango na liboso. Basaleli bango bobele bongo. 37 Na nsima atindeli bango mwana na ye, alobi ete, Bakomemisa mwana na ngai. 38 Basali bamonoki mwana na ye, balobani ete, Oyo awa motuki na libula, tika tóboma ye mpe tokojua libula na ye. 39 Basimbi ye, babwaki ye libanda na elanga, babomi ye. 40 Na bongo soko mokolo na elanga yango akojong'a, akosala nini na basali yango. 41 Balobaki na ye ete: Bato mabe! akokufisa bango kufa mabe, akopesa elanga na maboko na basali mosusu, baoyo bakopesa ye mbuma yango na elaka na yango. 42 Yesu alobaki na bango ete: « Botangi naino oyo kati na Makomi te? ete,

Mpo na libanga liboyaki batongi,—

Oyo ekomi motó-na-nsuka.

Motó-na-nsuka oyo ebimi epai na Yawe,

Ejali eloko na kokamwa na miso na biso.

43 Yango wana najali koloba na bino ete Bokonji-na Njambe ekokamatama na maboko na bino, ekopesemela libota mosusu likobotaka mbuma na yango. 44 Oyo akokwea na libanga oyo akobukana, soko mpe libanga oyo ekokwela moto nani, ekotuta ye. 45 Mikolo-na-Banganga na Bafalisai bayokaki masese na ye, bayebaki ete alobi bongo na ntina na bango, 46 balukaki njela na kokanga ye, nde babangaki bibele na bato, mpo batangaki ye lokola Mosakoli.

Lisese na Elambo na Libala

22 Yesu alobaki na bango lisusu na masese oyo ete: 2 Bokonji-na-Likolo ekokani na mokonji moko, oyo asali elambo na libala na mwana na ye. 3 Atindi baombo na ye kobianga bango basilaki kobiangama na libala, nde bajalaki

na mposa na koya te. 4 Lisusu atindi baombo mosusu, alobi ete, Bóloba na babiangami ete nasili kobóngisa elambo na ngai, bangombé na bibwéle na mafuta babomami, biloko yoso bisili koselingwa. Bóyaka na libala. 5 Nde batiaki mitema na bango te, balongwi, moko akendeki na mboka na ye na jamba, mosusu na mombongo na ye; 6 bango batikali bakangi baombo na ye, batioli bango, babomi bango. 7 Nde mokonji ayokaki nkéle, atindi basoda na ye mpe babomi babomi yango, batumbi mboka na bango na moto. 8 Na nsima alobi na baombo na ye ete, Elambo na libala esili koselingwa, nde babiangámi babóngaki te, 9 na bongo bókende na bino kuna na kokabwana na balabala kobianga bato yoso awa na elambo na libala lokola ekojua bino. 10 Baombo yango babimi kati na balabala, bayanganisi bato yoso baoyo bajui, na mabe na malamu. Ndako na libala etondaki na bafandi na mésa. 11 Mokonji akoti kotala bafandi, amónoki moto moko wana oyo alataki molato na elambo na libala te, 12 alobi na ye ete, Okoti awa boni, moninga, mpó olati molato na elambo na libala te. Nde ajalaki nyé. 13 Na nsima mokonji alobi na basali ete, Bókanga ye makolo na maboko, bóbimisa ye kuna na molili na libanda; kolela mpe koswa mino ekojala wana. 14 Mpamba te babiangámi bajali bato mingi nde bapónami bajali bato mingi te.

Etuneli na Bafalisai

15 Na nsima Bafalisai bakendaki koyangana mwango soko bakotaisa ye motambo na lisolo boni. 16 Batindelaki ye bayekoli na bango, na Baelode lokola, bango ete: Toyebi ete yó ojali moto na sólo, Molakisi, mpe ete okolakisaka njela na Njambe sólo, nde okobangaka moto ts, mpamba te okotalaka bilungi na bato te,— 17 na bongo loba na biso, okanisi nini na likambo oyo,— ékofuta Kaisala mpako ekoki soko ekoki te? 18 Nde Yesu ayebaki mabe na bango, alobaki ete: Mpó nini bojali komeka ngai, bino bakosi, bótalisa ngai mosolo na mpako. 19 Bango bayelaki ye mpata. 20 Alo-baki na bango ete: Oyo elilingi mpe likomi na nani. 21 Balobaki ete: Na Kaisala. Na nsima alobaki na bango ete: Na bongo bójongisa na Kaisala biloko na Kaisala, mpe na Njambe biloko na Njambe. 22 Esili bango koyoka bongo, baka-mwakaki, batikaki ye, balongwaki na bango.

Etuneli na Basadukai

23 Na mokolo yango Basadukai bayaki mboka na ye (bango bakolobaka ete lisekwa ejali te), batunaki ye ete:
24 Molakisi, Mose alobaki ete,

Soko moto oyo ajali na mwana te akokufa, ndeko na ye ajala mobali na mwasi na ye mpe abotisela ndeko na ye libota.

25 Kati na biso bandeko nsambo bajalaki; oyo na liboso abali mpe akufi. Nde ajalaki na mwana te, bongo atikeli ndeko na ye mwasi na ye. 26 Bobele bongo mpe oyo na mibale, na oyo na misato, kino oyo na nsambo. 27 Nsima na bango yoso mwasi akufi. 28 Na bongo kati na lisekwa akojala mwasi na moto nani kati na bango nsambo, mpamba te bango yoso bajalaki na ye lokola mwasi na bango. 29 Yesu ajongisaki monoko na bango ete: Bojali kobunga, awa eyebi bino Makomi te na nguya na Njambe te; 30 mpamba te kati na lisekwa bakobalaka te, bakobalamaka mpe te, kasi bajali lokola banje na Likolo. 31 Nde mpo na lisekwa na bakufi, botangi yango elobi Njambe na bino te? ete,

32 Ngai najali Njambe na Abalayama, Njambe na Yisaka, Njambe na Yakobo.

Ajali Njambe na bakufi te kasi na bato na bomoi. 33 Bibele na bato bayokaki bongo, bajalaki kokamwakamwa na liteyo na ye.

Etuneli na Molakisi-na-Mibeko

34 Bafalisai bayokaki ete Yesu ajalisi Basadukai nye, bayanganaki na bango. 35 Moko na bango, Molakisi-na-Mibeko, atunaki ye komeka ye ete: 36 Kati na Mibeko lilako nini eleki monene, Molakisi. 37 Ye nde alobaki na ye ete:

Ólinga Yawe Njambe na yo na motema na yo mobimba, na molimo na yo mobimba, na mayele na yo mobimba.
38 Oyo lilako monene na liboso. 39 Oyo na mibale ejali lokola na yango ete:

Ólinga bajalani na yo lokola njoto na yo moko.
40 Na malako oyo mibale Mibeko na Basakoli mijali kokakema.

Yesu atuni Etuneli

41 Bafalisai bayanganaki, mpe Yesu atunaki bango ete: Bobanji nini na ntina na Masiya, 42 ajali Mwana na nani.

43 Balobaki na ye ete: Na Dawidi. Alobaki na bango ete: Na bongo kati na Molimo Dawidi abiangaki ye Nkolo boni ete,

44 Yawe alobaki na Nkolo na ngai ete, Kisa na loboko na ngai na mobali, kino ekotia ngai bayini na yo lokola etemelo na makolo na yo.

45 Na bongo soko Dawidi abiangaki ye Nkolo, ajali Mwana na ye boni? 46 Moto te ayebaki kojongisela ye monoko yango, moto mpe te na nsima na mokoko yango ajalaki na molende na kotuna ye likambo moko.

Mpo na Bafalisai

23 Na nsima Yesu asololaki na bibile na bato mpe na bayekoli na ye ete: 2 Bakomeli na Bafalisai bafandi na kiti na Mose, 3 na bongo soko bakoloba na bino makambo nini bósala mpe botósa yango yoso; kasi bósalaka pelamoko na misala na bango te. Mpamba te bakolobaka nde bakosalaka bongo te. 4 Bakosalaka mikumba na bojito, bakotiaka yango na masoki na bato, nde bango balingi kotombola yango na mosapi na bango moko te. 5 Bakosalaka misala na bango yoso mpo na kotalana na bato; mpamba te bakoyeisaka bisenjeli na bango molai mpe nsonge na bilamba na bango minene. 6 Bakosepelaka kofanda na bijalelo na liboso kati na bilambo mpe na Biyanganelo, 7 mpe kojua bisako kati na jando, mpe kobiangama Labi na minoko na bato. 8 Bino nde býambela nkombo Labi te, mpamba te moko ajali molakisi na bino, mpe bino yoso bojali bandeko. 9 Bóbianga moto tata na bino awa na nse te, mpamba te Moko ajali Tata na bino na Likolo. 10 Býambela nkombo Mikolo mpe te, mpo ete Mokolo na bino ajali moko,— ye Masiya. 11 Oyo na bino aleki monene akojala mosaleli na bino. 12 Oyo akominetola akosokisama, oyo akomisokisa akonetwa.

13 Mawa na bino Bakomeli na Bafalisai, bakosi! mpo ete bokofungelaka bato Bokonji-na-Likolo; mpamba te bino bokokotaka wana te, mpe bokopekisaka bakoti ete bákota te.

14 Mawa na bino Bakomeli na Bafalisai, bakosi! mpo ete bokoliaka biloko na basi bakufeli mibali, mpe bokobondelaka mabondeli molai mpo na kokosa. Yango wana bokojua ekweli eleki monene.

15 Mawa na bino Bakomeli na Bafalisai, bakosi! mpo ete bokotambolatambolaka na mai monene mpe na mokili mpo na kobongwisa moto moko motema; soko mpe aкоjuarma,

bokojalisa ye mwana na Geena na motindo eleki bino mbala mibale.

16 Mawa na bino bakambi bakufeli-miso! Bino bokolobaka ete, soko nani akokata ndai na Esambelo,— ndai mpamba; soko nani akokata ndai na wolo na Esambelo,— ndai makasi.

17 Bino bilema! Bakufeli-miso! mpamba te eloko nini eleki monene,— ?w? soko Esambelo oyo ebulisi wolo yango?

18 Bokolobaka mpe ete, soko nani akokata ndai na Etumbelo-na-Mbe?ka,— ndai mpamba; nde soko nani akokata ndai na likabo lijali likolo na Etumbelo,— ndai makasi. 19 Bakufeli-miso! mpamba te eloko nini eleki monene,— ?likabo soko Etumbelo ejali kobulisa yango? 20 Na bongo oyo akati ndai na Etumbelo, ajali na ndai na yango mpe na biloko yoso bijali likolo na yango. 21 Oyo akati ndai na Esambelo, ajali na ndai na yango mpe na Oyo afandi kati na yango. 22 Oyo akati ndai na Likolo ajali na ndai na kitin-a-bokonji na Njambe mpe na Oyo afandi likolo na yango.

23 Mawa na bino Bakomeli na Bafalisai, bakosi! mpo ete bokokabaka ndambo na jomi na limete na manete na nku-mina, mpe bokotikaka makambo na Mibeko maleki bojito,— sembo, na mawa, na kokokisa bilaka. Ekokaki kosala makambo oyo mpe kotika makambo yango ts. 24 Bakambi bakufeli misol bokokongolaka ngungu nde bokomelaka kamela.

25 Mawa na bino Bakomeli na Bafalisai, bakosi! mpo ete bokopetolaka libanda na kopo mpe na saani nde na katikati bitondi na yauli mpe na lokoso. 26 Mofalisai, mokufeli-miso! petola liboso katikati na kopo ete libanda na yango épetwa lokola.

27 Mawa na bino Bakomeli na Bafalisai, bakosi! mpo ete bokokani na mayita matiami mpembe. Na libanda mam?on?ni kitoko nde na katikati matondi na mikwa na bato mpe na bosoto yoso. 28 Bongo mpe bino, na libanda bokomononaka lokola bayengebeni nde na katikati botondi na bokosi mpe na lofundu.

29 Mawa na bino Bakomeli na Bafalisai, bakosi! mpo ete bokotongaka mayita na Basakoli, bokokembelaka mibomba na bayengebeni, 30 bokolobaka ete, Soko tojalaki na mikolo na bankoko na biso mbe tosangani na bango babomaka Basakoli te 31 Bongo botatoli na bino ete bojali bana na babomi na Basakoli. 32 Bino mpe bótondisa metelo na bankoko na bino! 33 E banya?ka! Libota na bitupa! ?Bokokima

ekweli na Geena boni? 34 Yango wana ngai najali kotindela bino basakoli, na bato na mayele, na bakomeli; bokoboma bamosusu, bokobakisa bango na bikulusu, bokobeta bamosusu mpimbo kati na Biyanganelo na bino, bokobengana bango na mboka na bino,— 35 ete makila yoso na boyengebene masopani na mokili májonga likolo na bino, longwa na makila na Abele moyangebeni kino makila na Jekalaya mwana na Balakia oyo baboma kati na Esambelo na Etumbelo-na-Mbeka. 36 Najali koloba na bino solo ete makambo oyo yoso makobimela libota oyo.

37 Yelusaleme! Yelusaleme! Oyo akobomaka Basakoli mpe akobwakaka mabanga koboma bango batindami mboka na ye; mbala mingi najalaki na mposa na koyanganisa bana na yo lokola nsoso akoyanganisaka libota na ye na nse na mapapu na ye, nde bojalaki na mposa te. 38 Sasaipi ndako na bino etikali na bino mpamba. 39 Mpamba te najali koloba na bino ete bokomona ngai te kino ekoloba bino ete, Oyo ajali koya na nkombo na Yawe ápambwama.

Yesu alakisi Makambo makoya Nsimba

24 Yesu abimi na Tempelo, ajalaki kokenda na ye mpe bayekoli bayaki na ye kotalisa ye matongi na Tempelo. 2 Ye nde ajongisaki monoko na bango ete: 3 Bojali kotala biloko oyo? najali koloba na bino solo ete, libanga soko moko te ekotikala awa na likolo na libanga mosusu,— makobwakama na nse yoso.

3 Afandaki na Ngomba na Bilaya, mpe bayekoli bayaki mboka na ye na bango mpenja, balobaki ete: Loba na biso, makambo oyo makobima na ntango nini; elembo na koya na yo mpe na kokoka na ekeke oyo ekojala nini. 4 Yesu ajongiselaki bango ete: Bókeba ete moto ájimbisa bino te! 5 Mpamba te bato mingi bakoya na nkombo na ngai, bokoloba ete, Ngai Masiya; mpe bakojimbisa bato mingi. 6 Bokoyoka mpo na bitumba na nsango na bitumba. Bókeba, bóbangaka te; mpamba te ekoki na yango kokoma, kasi nsuka ekojala naino te. 7 Mpamba te libota moko ekoto-mbokela libota mosusu, bokonji moko ekotombokela bokonji mosusu. Njala ikojala, mpe mokili ekoningana na esika na esika. 8 Makambo oyo yoso ebandeli na boloji.

9 Na nsima bakokaba bino mpo na koyokisa bino impasi,

bakoboma bino, mpe bokojala bayinami na mabota yoso
mpo na nkombo na ngai. 10 Na ntango yango bato mingi
bakobola libaku, bakotekana, bakoyinana. 11 Basakoli
mingi na lokuta bakobima, bakojimbisa bato mingi. 12 Bo-
lingo na bato mingi ekotilima mpo na koyikana na lofundo;
13 nde oyo akoyika mpiko kino nsuka akobika. 14 Nsango
Malamu oyo na Bokonji ekosakolama na mikili yoso mpo na
lilitatoli na mabota yoso, mpe na nsima nsuka ekoya.

15 Soko bokomona Mbindo-na-Libebisi, oyo elobami na
monoko na Danyele Mosakoli, kotema na Esika-na-Bule
(motangi akanisa oyo), 16 na ntango yango bango na kati
na Yuda bákima kuna na ngomba; 17 oyo na likolo na
ndako ákita kokwa biloko na ndako na ye te; 18 oyo kati na
elanga ájonga kolokota mokoto na ye te. 19 Mawa na basi
bokojala na libumu mpe na bango bokojala konungisa na
mikolo yango! 20 Nde bóbondela ete kokima na bino ébima
na mikolo na malili te soko na Sabata te. 21 Mpamba te na
ntango yango boloji monene bokojala, boloji na motindo
ebimi naino te longwa na ebandeli na mokili kino sasaipi,
ekobima mpe bongo lisusu soko moke te. 22 Soko mikolo
yango mikokatama te, mbe moto moko akobika te; nde mpo
na Baponami mikolo yango mikokatama.

23 Na ntango yango soko moto akoloba na bino ete, Tala
ye Masiya awa! soko ete, Tala ye kuna! bóndimba bango te;
24 mpamba te barnasiya na lokuta mingi na basakoli na
lokuta mingi bakobima, bakopesa bilembo minene na bika-
mwiseli mpo na kojimbisa—soko bakokaki—Baponami mpenja.
25 Bókanisa! nasili koloba na bino liboso.

26 Na bongo soko bakoloba na bino ete, Ajali na lisobe!
bóbima wana te; soko ete, Ajali na ndako na katikati! bón-
dimba bango te. 27 Mpamba te, lokola mokalikali ekobimaka
epai na likolo, ekongengaka epai na ngele, bongo mpe koya na
Mwana-na-Moto ekojala. 28 Soko ebembe ejali wapi, bi-
ngondo bikoyangana wana.

29 Nékinoki na nsima na boloji na mikolo yango moi
ekoyinda, sanja ekotana te, mioto mikokwea na Likolo, nguya
na Likolo ikoningana; 30 na ntango yango elembo na Mwana-
na-Moto ekomónana na Likolo, na nsima mabota yoso na nse
bakolela, bakomona Mwana-na-Moto koya na mapata na
Likolo, na nguya na nkembé mingi. 31 Akotinda banje na
ye na kelelo monene, bakoyanganisa Baponami na ye, bako-

longwa na bipai yoso minei, longwa na nsuka moko na Likolo kino nsuka mosusu na Likolo.

32 Bóyekola lisese na mosuke. Soko etape na ye elambi mpe ebimisi matiti, boyebi ete mikolo na kotela na biloko milingi koya. 33 Bino mpe bongo, soko bokomona makambo oyo yoso ntango nini, bóyeba ete ejali panepans na bikuke. 34 Najali koloba na bino solo ete libota oyo ekoleka te kino ekobima makambo oyo yoso. 35 Likolo ekoleka, na nse lokola, nde maloba na ngai makoleka soko moke te. 36 Nde mpo na mokolo yango soko ntango yango, moto te ayebi, soko banje na Likolo te, soko Mwana te, bobele Tata ye moko ayebi.

37 Mpamba te pelamoko na mikolo na Noa, koya na Mwana-na-Moto ekojala bobele bongo. 38 Mpamba te na mikolo yango na liboso na Mpela baliaki, bamelaki, babalaki, babalamaki kino mokolo ekotaki Noa na masua; 39 bayebaki likambo te kino eyaki Mpela mpe ebomaki bango yoso; koya na Mwana-na-Moto ekojala bobele bongo. 40 Na ntango yango bato mibale bakojala na elanga, moko akokamatama mosusu akotikala; 41 basi mibale bakojala kotuta na motute, moko akokamatama mosusu akotikala.

42 Bókengelaka bongo, mpo ete boyebi te soko Nkolo na bino akoya na mokolo nini. 43 Nde boyebi likambo oyo, ete soko mokolo na ndako ayebaki ntango ekoya moyibi, mbe akengeli, mbe apesi njela na kobuka ndako na ye te. 44 Yango wana bino mpe bójalaka baselingwi, mpo ete Mwana-na-Moto akoya na ntango ekokanisa bino te.

45 Na bongo nani ajali moombo na sembo mpe na mayele, oyo nkolo atii liboso na bato na ye kopesa bango bilei na bango na elaka na yango. 46 Esengo na moombo yango soko nkolo na ye akokuta ye kosalaka bongo wana ekoya ye. 47 Najali koloba na bino solo ete akotia ye liboso na biloko yoso bijali na ye. 48 Nde soko moombo yango mabe akoloba na motema na ye ete, 49 Nkolo na ngai ajali koumela, soko mpe akobanda kobolaka baombo baninga na ye, kolianaka mpe komelanaka na balangi; 50 nkolo na moombo yango akoya na mokolo ekotalela ye te, na ntango ekoyeba ye mpe te, 51 akobetabeta ye mpimbo, akopesa ye ndambo na ye kati na bakosi. Kolela mpe koswa mino ekojala wana.

Lisese na Baseka Jomi

25 Na nsima Bokonji-na-Likolo ekokokana na baseka jomi. Bakamataki miinda na bango, babimi kojuana na mobali na libala. 2 Mitano na bango bajalaki bilema, mitano bato na mayele; 3 mpamba te bilema yango bakendeki na miinda na bango, nde bakendeki na mafuta ts; 4 ndé baoyo na mayele bakendeki na mafuta kati na mbeki na bango na miinda lokola. 5 Mobali na libala aumelaki, mpe mpongi ekangi bango yoso mpe balali. 6 Na katikati na butu konganga ebimi ete, Tala mobali na libala! 7 Bóbima kojuana na ye! Bongo baseka yango yoso balongwi na mpongi, babongisi miinda na bango; 8 nde bilema balobi na baoyo na mayele ete, Bópesa biso ndambo na mafuta na bino mpo ete miinda na biso mijali kojimana. 9 Baoyo na mayele bajongisi monoko ete, Soko moke te, tobangi ete makokoka na biso na bino te; kasi bökende na bino mboka na batekisi, bómisombela mafuta. 10 Ejalaki bango kokenda kosomba, mobali na libala ayei; baoyo baselingwi bakoti na ye elongo na elambo na libala, mpe ekuke ekangami. 11 Na nsima baseka baoyo batikalaki bayei, balobi, ete, Nkolo, jipwela biso ekuke! 12 Nde ye alobi na bango ete, Najali koloba na bino soso ete nayebi bino te. 13 Na bongo bökengelaka, mpo ete boyebi mokoko te soko ntango te.

Lisese na Mombongo na Baombo na Mokonji

14 Mpamba te ejali lokola moto oyo akei kotambola mobembo, abiangi baombo na ye impenja, apesi biloko na ye na maboko na bango. 15 Apesi moombo mosusu matalata mitano, mosusu matalata mibale, mosusu litalata moko; na moto na moto pelamoko ekokaki ye. 16 Mpe atamboli. Oyo ajui matalata mitano akei kosala mombongo, ajui mosusu mitano; 17 bobele bongo oyo na matalata mibale ajui mosusu mibale. 18 Nde oyo ajui litalata moko akei kotimola libulu na mabele, abombi mosoco na nkolo na ye. 19 Na nsima na ntango molai nkolo na baombo yango ayei, atangi makambo na bango. 20 Oyo ajuaki matalata mitano amemi mosusu mitano, alobi ete, Opesaki ngai matalata mitano, nkolo, tala mosusu mitano majui ngai. 21 Nkolo na ye alobi na ye ete, Malamu! yo moombo malamu na sembo, ojalaki sembo na makambo mike, nakotia yo liboso na makambo mingi. Kôta na esengo na nkolo na yo. Oyo na matalata

mibale ayei, alobi ete, Opesaki ngai matalata mibale, 22 nkolo, tala mosusu mibale majui ngai. 23 Nkolo alobi na ye ete, Malamu! yo moombo malamu na sembo, ojalaki sembo na makambo mike, nakotia yo liboso na makambo mingi. Kota na esengo na nkolo na yo. 24 Oyo ajuaki litalata moko ayei, alobi ete, Nayebaki yo ete ojali moto makasi, nkolo, okobukaka epai ekoni yo te, okoyanganisaka epai emwangisi yo te; 25 mpe nabangaki, nakendeki, nabombaki mosolo na yo kati na mabele. 26 Tala ojui mosolo na yo. Nkolo na ye ajongisi monoko na ye ete, Yo moombo mabe na goigoi! & oyebaki ete nakobukaka epai ekoni ngai te, mpe nakoya-nganisaka epai emwangisi ngai te? 27 Na bongo ekokaki na yo kopesa mosolo na ngai na moboko na bato na ejuelo, bongo esili ngai kojonga nájua mosolo na ngai, na litomba lokola. 28 Na bongo bolongwela ye litalata yango, bópesa yango na oyo ajali na mitano. 29 Mpamba te bakopesa biloko mosusu na oyo ajui, mpe bikoleka, nde mpo na oyo ajangi,—bakobo-twela ye yango ejali na ye. 30 Bóbwaka moombo na goigoi kuna na molili na libanda; kolela mpe koswa mino ekojala wana.

Kosambisa na Mabota

31 Soké Mwana-na-Moto akoya na nkembo na ye mpe na banje yoso na ye elingo na ntango nini, na ntango yango akofanda na kitin-a-bokonji na nkembo na ye. 32 Mabota yoso bakoyangana liboso na ye, mpe akokabola bango, lokola mobateli akokabola bampate na bantaba, 33 akotemisa bampate na loboko na ye na mobali, nde bantaba na loboko na ye na mwasi. 34 Na nsima mokonji akoloba na bango na loboko na ye na mobali ete, Bóyaka bino bapambwami na Tata na ngai, bójua libula na Bokonji bobongisami mpo na bino longwa na kojalisa na mokili. 35 Mpo ete najalaki na njala mpe bopesaki ngai bilei, najalaki na mposa na komela mpe bomelisaki ngai, najalaki mopaya mpe bonyangelaki ngai, najalaki bolumbu mpe bolatisaki ngai, 36 nabelaki mpe bobatelaki ngai, najalaki na boloko mpe boyaki kotala ngai. 37 Na nsima bayengébeni bakojongisela ye ete, & Nkolo, na ntango nini tomoko yo na njala mpe toleisaki yo, soké na mposa na komela mpe tomelisaki yo? 38 & Na ntango nini tomoko yo mopaya mpe tonyangelaki yo, soké bolumbu mpe tolatisaki yo? 39 & Na ntango nini

tomonoki yo na malali soko na boloko mpe toyaki kotala yo? 40 Mokonji akojongisela bango ete, Najali koloba na bino soko ete mbala na mbala esalaki bino bongo na moko na baoyo bandeko na ngai baleki moke, bosalelaki ngai. 41 Na nsima akoloba na bango na loboko na mwasi ete, Bónglongwa na ngai, bino bafingami, bökende na moto na seko mosili kobongisama mpo na Satana na banje na ye. 42 Mpo ete najalaki na njala mpe bopesaki ngai bilei te, najalaki na mposa na komela mpe bomelisaki ngai te, najalaki mopaya mpe bonyangelaki ngai te, 43 najalaki bolumbu mpe bolatisaki ngai te, nabelaki kati na boloko mpe boyaki kotala ngai te. 44 Na nsima bango bakojongisa monoko na ye ete, Nkolo, na ntango nini tomónoki yo na njala soko na mposa na komela soko mopaya soko bolumbu soko na malali soko na boloko mpe tosalelaki yo te? 45 Na nsima akojongisela bango monoko ete, Najali koloba na bino soko ete mbala na mbala esalaki bino bongo na moko na baoyo baleki moke te, bosalelaki ngai mpe te. 46 Bango oyo bakolongwa kokota na likamba na seko, nde bayengebeni bakokota na bomci na seko.

Mwango na Koboma Yesu

26 Wana esili Yesu koloba makambo oyo yoso, alobaki na bayekoli na ye ete: 2 Boyebi ete Elekeli ekojala na nsima na mikolo mibale, mpe Mwana-na-Moto akopesama na maboko na bato mpo na kobakisama na ekulusu. 3 Na ntango yango Mikolo-na-Banganga bayanganaki na mikolo na mboka, na lopango na Mokolo-na-Banganga oyo abiangami Kayafa; 4 bayanganaki mwango ete bákanga Yesu na nkuku mpe báboma ye. 5 Nde bajalaki koloba ete: Kati na Elambo te, ete yikiyiki ébima kati na bato te.

Mwasi apakoli Yesu na Mafuta-na-Malasi

6 Yesu ajalaki na Betanya kati na ndako na Simona moto na mbala. 7 Ejalaki ye kofanda na mesa, mwasi moko oyo ajalaki na mwa mbeki na mafuta-na-malasi, eloko na motuya monene, ayaki na ye, asopi mafuta yango na motó na ye. 8 Bayekoli bamónaki bongo, basilikaki, balobaki ete: 2 Libebi oyo ejali mpo na nini? 9 mpamba te mafuta oyo akokaki kotekama na mosolo mingi, mosolo yango mpe ekokaki kopessemela babola. 10 Yesu ayebaki bongo, alobaki na bango ete: 2 Mpo nini bojali kotungisa ye? asaleli ngai mosala

malamu; 11 mpo ete bojali na babola awa na bino ntango ccsy, nde bojali na ngai ntango yccs te. 12 Mpo ete mwasi oyo abwaki mafuta-na-malasi oyo na njoto na ngai, asali bongo mpo na kokundama na ngai. 13 Najali koloba na bino sôlo ete sôko Nsango Malamu oyo ekosakolama wapi na mokili mobimba, yango esali mwasi oyo ekosololama mpo na ekaniseli na ye.

Mwango na Yuda na Koboma Yesu

14 Na nsima moko na Bajomi-na-mibale, nkombo na ye Yuda Mokeliota, akendaki na ye, 15 alobaki na Mikolo-na-Banganga ete: Sôko ngai nakokaba ye, £bokondima kopesa ngai elôko nini? Bango nde batielaki ye palata ntuku-misato na kilo. 16 Na nsima na ntango yango ajalaki koluka eposa malamu ete ákaba ye.

Elekeli na Yesu na Bayekoli

17 Na mokolo na liboso na mikolo na Kwanga-ejangi-Mfulu, bayekoli na Yesu bayaki na ye, balobaki ete: £Ojali na imposa ete tóbongisa mpo na yo kolia Elekeli wapi? 18 Ye nde alobaki ete: Bókende na bino kuna na mboka na ndako na songolo, bôloba na ye ete, Molakisi alobi ete, Elaka na ngai ejali penepene, nakosala Elekeli na ndako na yo esika moko na bayekoli na ngai. 19 Bayekoli basalaki lokola Yesu apesaki bango monoko, babongisaki Elekeli.

20 Wana eyaki mpokwa, afandaki na mesa esika moko na bayekoli na ye jomi-na-mibale. 21 Ejalaki bango kolia, alobaki ete: Najali koloba na bino sôlo ete moko na bino akokaba ngai. 22 Bayokaki mawa mingi impenja, moko moko babandaki koloba na ye ete: £ Ngai? Motei. 23 Nde ye ajongisaki monoko na bango ete: Oyo asili koyina misapi na saani, na ngai esika moko, ye wana akokaba ngai. 24 Mwana-na-Moto akei pelamoko esili kokomama na ntina na ye, nde mawa na moto yango oyo ajali kokaba ye; sôko moto yango abotamaki te, mbe malamu na ye. 25 Yuda mokabi na ye ajonisaki monoko ete: £ Ngai? Labi. Alobi na ye ete: Yo olobi.

26 Ejalaki bango kolia, Yesu akamataki kwanga, atondaki, abukaki yango, apesaki bayekoli yango, alobaki ete: Bókamata, bôlia, oyo njoto na ngai. 27 Akamataki kôpo, atondaki, apesaki bango yango, alobaki ete: Bómels na yango, bino yccs; 28 mpo ete oyo makila na ngai na endimaneli

makosopana mpo na bato mingi mpo na kolimbisa masumu.
 29 Najali koloba na bino ete longwa sasaipi nakomela mai na mbuma oyo na miwiti soko moke te kino mokolo yango ekomela ngai mai na mbuma oyo na sika esika moko na bino kati na Bokonji na Tata na ngai.

Na Getesamane

30 Bayembaki loyembo, babimaki, bakendaki kuna na Ngomba na Bilaya. 31 Na nsima Yesu alobaki na bango ete: Bino yoso bokobola libaku kati na ngai na butu oyo, mpamba te esili kokomama ete,

Nakobola mobateli, mpe mpare na mobateli bakopanjama;

32 nde na nsima na lisekwa na ngai nakokenda liboso na bino kuna na Galilai. 33 Petelo ajongiselaki ye ete: Soko bato yoso bakobola libaku kati na yo, ngai nakobola libaku soko moks te. 34 Yesu alobaki na ye ete: Najali koloba na yo solo ete na butu oyo, naino eleli nsoso te, okoangana ngai mbala misato. 35 Nde Petelo alobaki na ye ete: Ata ekokoka na ngai kokufa na yo esika moko, nakoangana yo soko moks te. Bayekoli yoso mpe balobaki bobele bongo lokola.

36 Na nsima Yesu akendaki na bango elongo na esika moko ebiangami Gatesamane, alobaki na bayekoli na ye ete: Bofanda awa, naino ekei ngai wana kobondela. 37 Akambaki Petelo na bana na Jebundai mibale, abandaki koyoka mawa na bojito, 38 na nsima alobaki na bango ete: Motema na ngai etondi na mawa, kino mawa na kufa; bolumela awa mpe bokengelaka na ngai elongo. 39 Akendaki liboso moks, akweaki na elongi na ye, ajalaki kobondela ete: Tata na ngai, soko ekoki, tika kopo oyo elongwa na ngai. Kasi lokola ngai najali na mposa te, kasi lokola yo ojali na mposa. 40 Ayaki epai na bayekoli, ajuaki bango balali, alobaki na Petelo ete: Bongo bojalaki na makasi kokengela na ngai elongo ntango moko te? 41 Bokengelaka, bobilodelaka, ete bokota kati na komekama te. Molimo ajali na mposa nde njoto ejali na bolembu. 42 Lisusu alongwaki mbala na mibale, abondelaki ete: Tata na ngai, soko ekoki te ete oyo elongwa, nde bobele ete námele yango,—mokano na yo ésalama. 43 Ayaki lisusu, ajuaki bango balali lisusu, mpo ete miso na bango bojito mingi na mpangi. 44 Atikaki bango, alongwaki lisusu kobondela mbala na misato, koloba bobele maloba yango mpenja lisusu; 45 na

nsima ayaki mboka na bayekoli, alobaki na bango ete: Bólala naino, bóperna na bino! Ntango esili kobelema. Mwana-na-Moto ajali kokabama na maboko na bato na masumu. 46 Bóteleme, tókende! Bótala mokabi na ngai asili kobelema.

Yesu akangami

47 Naino ejalaki ye koloba, Yuda moko na Bajomi-namibale ayaki, na ebele monane na bato na mipanga na mangenda, baoyo bautaki na Mikolo-na-Banganga na mikolo na mboka. 48 Mokabi na ye atielaki bango elembo ete: Soko nakopwepwa nani, ye wana. 49 Bókanga ye. Ayaki epai na Yesu, alobaki na ye nokinoki ete: Mbots, Labi! mpe apwepwaki ye. 50 Yesu nde alobaki na ye ete: Moninga, sala likambo liyei yo. Na nsima batielaki ye maboko, bakangaki ye. 51 Moto moko na bango bajalaki na Yesu asembolaki loboko na ye, abendaki mopanga na ye, abolaki moombo na Mokolo-na-Banganga, alongolaki litoi na ye. 52 Na nsima Yesu alobaki na ye ete: Jongisa mopanga na yo na esika na yango; mpo ete bato yoso baoyo bakokamataka mipanga bakokuwa na mipanga. 53 ¿ Obanji ete nakoki kobondela Tata na ngai te mpe akosunga ngai sasaipi na banje baleki bibele jomi te? 54 ¿ Kasi bongo Makomi malobi ete ekoki na makambo oyo kobima boye makokoka boni? 55 Na ntango yango Yesu alobaki na bibele ete: ¿ Bobimi na mipanga na mangenda kokanga ngai lokola mpo na moibi? Mokolo na mokolo nafandaki kati na Tempelo kolakisaka, mpe bokangaki ngai te. 56 Nde oyo yoso ebimi boye ete makomi na Basakoli mákoka. Na nsima bayekoli yoso batikaki ye, bakimaki na bango.

Banganga basambisi Yesu

57 Baoyo bakangaki Yesu bongo, bakambaki ye mboka na Kayafa, Mokolo-na-Banganga, kuna esilaki Bakomeli na mikolo na mboka koyangana. 58 Nde Petelo ajalaki kobila ye mosika kino lopango na Mokolona-Banganga, akotaki na kati esika moko na bapolisi kotala nsuka. 59 Mikolo-na-Banganga, na Koyangana mobimba bajalaki koluka matatoli na lokuta na ntina na Yesu ete bákuifa ye, 60 kasi bajuaki yango te; ata bato mingi bajalaki koya kotatola makambo na lokuta. Na nsima bato mibale bayaki bongo, balobaki ete: 61 Moto oyo alobaki ete, Nakoki koboma

Esambelo na Njambe mpe na mikolo misato kotonga yango lisusu. 62 Mokolo-na-Banganga atalemaki, alobaki na ye ete: « Okojongisa monoko te? » Baoyo bajali kotatola likambo nini na ntina na yo? 63 Nde Yesu ajalaki nye, mpe Mokolo-na-Banganga alobaki na ye ete: Nakokatisa yo ndai na Njambe-na-Bomoi ete oloba na biso sok ojali Masiya Mwana-na-Njambe! 64 Yesu alobaki na ye ete: Bongo! Lisusu najali koloba na bino ete nsima na oyo bokomona Mwana-na-Moto kofanda na loboko na mobali na Guya mpe koya na mapata na Likolo. 65 Na nsima Mokolo-na-Banganga apasolaki bilamba na ye, alobaki ete: Atuki Njambe! « Tojali kosenga litatoli mosusu nini? » 66 Sasaipi boyoki maloba na kotuka. « Bokanisi nini na likambo oyo? » Bango nde bajongisaki monoko ete: Abangi na kufa. 67 Na nsima batwaki nsoi na elongi na ye, babolaki ye bibotu; bango babolaki ye mbata balobaki ete: 68 « Masiya! Sakola na biso! » Nani abeti yo?

Petele aanganani Yesu

69 Nde Petele afandaki libanda kati na lopango, mpe elenge mwasi moko ayaki epai ba ye, alobaki ete: Yo mpe ojalaki na Yesu na Galilai esika moko! 70 Ye nde aanganaki na miso na bango yoso ete: Nayebi yango elobi yo te. 71 Eslaki ye kobima na monoko na lopango, mwasi mosusu amonaki ye, alobaki na bato bajalaki wana ete: Moto oyo ajalaki na Yesu na Nasala elongo! 72 Lisusu aanganaki na ndai ete: Nayebi moto yango te! 73 Na nsima moke bango batelemaki wana bayaki, balobaki na Petele ete: Na soko yo mpe ojali moko na bango, mpamba te monoko na yo etalisi yo polele. 74 Na ntango yango abandaki kofinga mpe kosimba ndai ete: Nayebi moto yango te! 75 Nokinoki nsoso alelaki, mpe Petele akanisaki monoko elobaki Yesu ete: Naino eleli nsoso te, okoangana ngai mbala misato; abimaki, alelaki mingi.

Kufa na Yuda

27 Na ntongo impenja Mikolo-na-Banganga yoso na mikolo na mboka bayanganaki mwango na ntina na Yesu ete bákuvisa ye. 2 Bakangaki ye, bakendaki na ye, bapesaki ye ba maboko na Pilata.

3 Na nsima Yuda mokabi na ye amonaki ete bakweisi Yesu, amisemaki na motema, ajongisaki palata yango ntuku-

misato na Mikolo-na-Banganga na mikolo na mboka, alobaki ete: 4 Nasali mabe, nakabi moto na sembo. Bango nde balobaki ete: 5 Likambo na biso? Yo tala yango! 5 Abwaki palata kati na Esambelo, alongwaki na ye, akendaki, amikakisaki njoto. 6 Nde Mikolo-na-Banganga bakamataki mosolo yango, balobaki ete; Ekoki kotia yango kati na makabo te, mpo ejali motuya na makila. 7 Bayanganaki mwango, basombaki elanga na moyemi, na mosolo yango, mpo na kokunda bapaya. 8 Yango wana elanga yango ebiangami Elanga na Makila kino lolo oyo. 9 Na ntango yango mpo elobamaki na monoko na Mosakoli Yilimia ekokaki ete,

Bakamati palata ntuku-misato, motuya na oyo asili
kotiamka motuya,

Oyo bamosusu na bana na Yisalaele batiaki.

10 Bapesi yango mpo na elanga na moyemi,
Lokola Yawe apesaki ngai monoko.

Pilata asambisi Yesu

11 Yesu atelemaki liboso na Mokolo-na-Mokili, mpe Mokonji atunaki ye ete: 12 Ojali Mokonji na Bayuda? Nde Yesu alobaki ete: Bongo. 12 Mikolo-na-Banganga na mikolo na mboka bajalaki kofunda ye, nde ajongisaki monoko te. 13 Na nsima Pilata alobaki na ye ete: 14 Ojali koyoka makambo yoso majali bango kofunda yo te? 14 Ajongisaki monoko na ye te soko liloba moko te, bongo Mokolo akamwaki mingi.

15 Kati na elambo yango Mokolo-na-Mokili ajalaki na motindo na kokangwelaka ebele mokangami moko lokola ejalaki bango na mposa. 16 Na ntango yango ajalaki na mokangami moko na lokumu, nkombo na ye Balaba. 17 Na bongo bango bayanganaki mpe Pilata alobaki na bango ete: Bojali na mposa ete nakanwela bino nani,— 18 Mpo ete ayebaki ete bapesi Yesu na maboko na ye mpo na bilulela. 19 Esili ye kofanda na kitin-a-mosambisi, mwasi na ye atindelaki ye monoko ete: 20 Ójala na likambo na moyengebeni yango te; mpo ete nasili komona mpasi na makambo mingi kati na liboto lolo mpo na ye. 20 Nde Mikolo-na-Banganga na mikolo na mboka bandimisaki ebele ete bálobamba Balaba, nde bákuifisa Yesu, 21 kasi Mokolo-na-Mokili alobaki na bango ete: 22 Bojali na mposa ete nakanwela bino nani na baoyo

mibale? Bango ete: Balaba. 22 Nde Pilata alobaki na bango ete: ḋ Na bongo násala nini na Yesu oyo abiangami Masiya? Bango yoso balobaki ete: Ábakisama na ekulusu! 23 Ye nde atunaki ete: ḋ Mpɔ na nini, mpamba te asali mabe nini? Bango balekisi konganga ete: Abakisama na ekulusu! 24 Pilata amonaki ete akoki na likambo te kasi yikiyiki ejali koya, akamataki mai, asukolaki maboko na miso na ebele, aloba ete: Nakolonga mpo na makila na moto oyo; bino bótala bino mpenja. 25 Bato yoso bajongisaki monoko ete: Makila na ye ájala na njoto na biso mpe na bana na biso! 26 Na ntango yango akangwelaki bango Balaba nde abetisaki Yesu mpimbo, apesaki ye mpo na kobakisama na ekulusu.

Basekaseki Yesu

27 Na nsima basoda na Mokolo-na-Mokili bakamataki Yesu kati na lopango na ndako na Mokolo-na-Mokili, bayanganisaki ebolo mobimba na basoda, 28 balongolaki bilamba na ye, balatisaki ye mokoto motane na soda, 29 batongaki motole na njube, batiaki yango na motó na ye, batiaki mokekele na loboko na ye na mobali, bakumbaki mabongo liboso na ye, basekasekaki ye ete: Mbote na yo! Mokonji na Bayuda! 30 Batwelaki ye nsɔi, bakamataki mokekele yango, babetabetaki motó na ye. 31 Esili bango kosekaseka ye, balongwelaki ye mokoto motane, balatisaki ye bilamba na ye mpenja, bakendaki na ye mpo na kobakisa ye na ekulusu.

Babakisi Yesu na Ekulusu

32 Ejalaki bango kobima, bajuaki moto moko na Kulene, nkombo na ye Simona, bakambaki ye ete ákumba ekulusu na Yesu. 33 Esili bango kokoma na esika ebiangami Golgota, (nkombo na yango Mokwa-na-Motó), 34 bapessaki ye masanga masangani na bololo; aletaki yango nde alingaki komela yango te.

35 Babakisaki ye na ekulusu, bakabolaki bilamba na ye na kobwaka mbessé, bafandaki, 36 bajalaki kotala ye wana. 37 Batiaki mokanda na efundeli na ye likolo na motó na ye ete: OYO YESU MOKONJI NA BAYUDA.

38 Na ntango yango babakisaki bayibi mibale na bikulusu esika moko na ye, moko na loboko na mobali, moko na loboko na mwasi. 39 Bato balekali wana bajalaki kotuka ye,

koningisaka mito na bango, 40 koloba ete: E moto oyo akoboma Esambelo mpe akotonga yango lisusu na mikolo misato! Soko ojali Mwana-na-Njambe, mibikisa yo mpenja! Kita na ekulusu! 41 Bobele bongo mpe Mikolo-na-Banganga na Bakomeli na mikolo na mboka bajalaki kosekasska ye, balobanaki ete: 42 Abikasaki bamosusu, ayebi komibikisa ye mpenja te. Ajali Mokonji na Yisalaele,— ákita na ekulusu sasaipi mpe tokondimela ye. 43 Asili kotiela Njambe motema; soko ajali na ye mposa, ábikisa ye na likamba sasaipi. Mpamba te alobaki ete, Najali Mwana-na-Njambe. 44 Bayibi baoyo babakisami na bikulusu na ye esika moko bajalaki kotonga ye mpe.

Kufa nu Yesu

45 Nsimma na midi molili ejipaki mokili mobimba ntango misato. 46 Penepens na ngonga misato Yesu angangaki na mongongo makasi ete: Eloi! Eloi! Lama sabakatani! (yango ejali boye ete, Njambe na ngai! Njambe na ngai! Mpó nini osaboli ngai.) 47 Bamoko na bango batemaki wana bayokaki boye, balobaki ete: Oyo awa ajali kobeelela Elia! 48 Nokinoki moko na bango atambolaki mbango, akamataki linuka litonda na mai na ngái, atiaki yango na mokekele, amelisaki ye. 49 Bamosusu balobaki ete: Tika! Tótala soko Elia akoya kobikisa ye! 50 Nde Yesu angangaki lisusu na mongongo makasi, atikaki motema. 51 Elamba monene na Esambelo epaswamaki ndambo mibale longwa likolo kino nse. Mokili eninganaki, mabanga mapaswamaki, 52 mayita majipwaki, bibembe mingi na babulami baoyo basilaki kolala bisekwaki, 53 mpe na nsima na lisekwa na Yesu babimaki na mayita kokota na Mboka-na-Bule, bamónónaki na bato mingi. 54 Nde Kapitene na bassoda, na bango bajalaki kosenjela Yesu na ye elóngó, bamónónaki koningana na mokili, na makambo mabimi, babangaki mingi mpenja, balobaki ete: Na soko oyo Mwana-na-Njambe! 55 Basi mingi mpe bajalaki wana mosika kotala, baoyo babilaki Yesu na Galilai kosalela ye; 56 kati na bango,— Malia na Magadala, na Malia mama na Yakobo na Yosefe, na marna na bana na Jebedai.

Yesu akundami

57 Esili impokwa koya, mojui moko ayaki, nkombo na ye

Yosefe, moto na Alimatis; ye mpe asili koyekola makambo na Yesu. 58 Ye wana akendaki mboka na Pilata, alombaki ye ebembe na Yesu. Na nsima Pilata alaki ete ebembe épesemela ye. 59 Yosefe akamataki ebembe, ajingaki yango na elamba na molikani kitoko, 60 atiaki yango na liyita na ye na sika litimami kati na libanga, apusaki libanga monene na monoko na liyita, alongwaki na ye. 61 Malia na Magadala, na ye Malia mosusu, bajalaki wana kofanda epai na liyita.

Basenjeli Liyita na Yesu

62 Na mokolo na nsima, oyo ejalaki nsima na Ebongiseli Mikolo-na-Banganga na Bafalisai bayanganaki mboka na Pilata, 63 balobaki ete: Nkolo, tosili kokanisa ete, naino ejalaki mojimbisi yango na bomoi, alobaki ete, Na nsima na mikolo misato nakosekwa. 64 Na bongo pesa monoko ete liyita ékangama ngwi kino mokolo na misato; bongo bayekoli báya koyiba ye te, mpe báloba na bato te ete asekwi na bakufi. Soko bakosala bongo, bojimbisi na nsuka ekoleka mabe na oyo na liboso. 65 Pilata alobaki na bango ete: Bojali na basenjeli, bökende na bino kokanga yango ngwi lokola eyebi bino. 66 Bakendaki na bango kokanga liyita ngwi, batiaki elembo na libanga na miso na basenjeli.

Lisekwa na Yesu

28 Na nsima na Sabata, wana etanaki mokolo na yenga, Malia na Magadala ayaki, na ye Malia mosusu, kotala liyita. 2 Mokili eninganaki mingi, mpo ete mwanje na Yawe akitaki na Likolo, ayaki, alongolaki libanga, afandaki likolo na yango. 3 Lolenge na ye ejalaki lokola mokalikali, bilamba na ye mpambe pez. 4 Basenjeli balengaki mpo na kobanga ye, mpe bajalaki lokola bakufi.

5 Mwanje alobaki na basi ete: Bóbanga na bino te! Mpamba te nayebi ete boyei koluka Yesu oyo abakisamaki na ekulusu; 6 ajali awa te, mpamba te asekwi,— pelamoko elobaki ye. Bóyaka kotala esika elalaki ye. 7 Nökinöki bökende koloba na bayekoli na ye ete asekwi na bakufi, mpe ajali kokenda liboso na bino kuna na Galilai. Bokomona ye wana. Nasili koloba na bino. 8 Balongwaki na liyita nökinöki na nsomo na esengo monene, batambolaki mbango kosoola bayekoli na ye.

9 Yesu mpe ajuanaki na bango, alobaki ete: Mbots na

bino! Bango nde bayaki, basimbaki ye makáká, bakumba-melaki ye. 10 Na nsima Yesu alobaki na bango ete: Bóbanga te! Bókende na bino kosoola bandeko na ngai ete nakei na ngai kuna na Galilai, mpe bakomóna ngai wana.

11 Ejalaki bango kokenda, bamóko na basenjeli bakendaki kati na mboka kosoola Mikolo-na-Banganga makambo yoso mabimi. 12 Bayanganaki mwango na mikolo na mboka, bapésaki mosólo mingi na basoda, 13 bango ete: Bóloba ete bayekoli na ye bayaki na butu mpe bayibi ye, wana ejalaki bino kolala mpóngi. 14 Sóko mpe Mokolo-na-Mokili akoyoka bongo, biso tokondimisa ye mpe tokobongisa likambo, bongo bómitungisa ts. 15 Bango bakamataki mosólo yango mpe basalaki yango esili bango koyekola. Lisolo yango mpe epalanganaki kati na Bayuda kino lelo oyo.

Yesu amonani na Bayekoli

16 Nde bayekoli jomi-na-móko bakendaki na bango kuna na Galilai, epai na ngomba elakisaki Yesu bango. 17 Wana emónaki bango ye, bakumbamelaki ye, nde bamosusu batiaki ntembe. 18 Yesu ayaki epai na bango, asoolaki na bango ete: Bokonji yoso epesemeli ngai na Likolo mpe na nse. 19 Na bongo bókende na bino kojalisa bayekoli na mabota yoso, kobatisaka bango na nkombo na Tata na Mwana na Molimo Mosanto, 20 kolakisaka bango ete bátosa makambo yoso malaki ngai bino. Ngai mpe najali na bino elongo mikolo yoso kino nsuka na ekeke.

NSANGO MALAMU EKOMAMAKI NA

MALAKO

1 Kobanda na Nsango Malamu na Yesu Masiya Mwana-na-Njambe. 2 Pelamóko esili kokomama na mokanda na Mosakoli Yisaya ete,

3 Najali kotinda ntoma na ngai liboso na yó,
Ye akobongisa njela na yó;